Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 165 (5756). 22 июль 1985 й. ДУШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг қарорлари металлургларни ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантиришга йўналтирди. Металлурглар энг тежамли воситалар билан юксак натижаларга эришиш учун резервлардан фойдаланишга эътиборни жалб қилдилар. Металлурглар кунига бағишланган тантанали мажлисда мана шулар ҳақида гапирилди. Мажлис 19 июль куни Москвада бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, олимлар, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари президиумда эдилар.

СССР қора металлургия министри С. В. Колпаков ва СССР рангли металлургия министри П. Ф. Ломако доклад қилдилар.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ — КОММУНИСТЛАР АНЖУМАНИГА

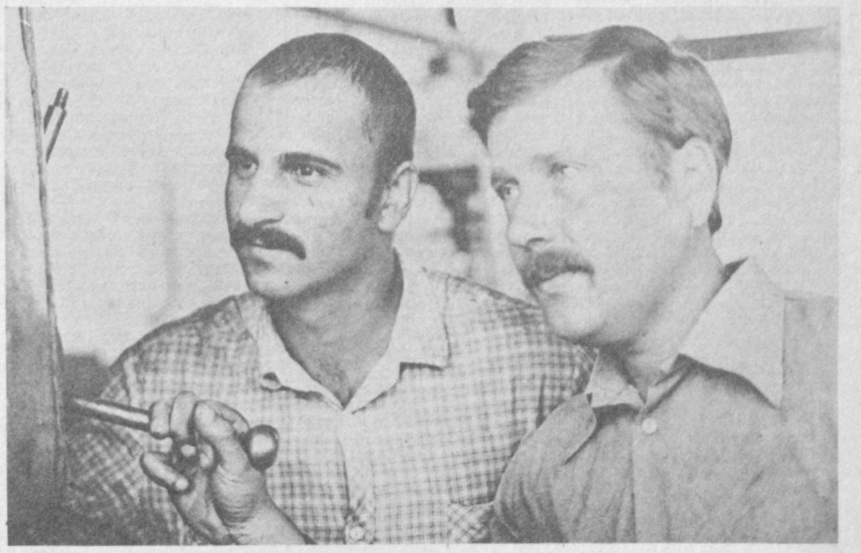

РЕМОНТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Тошкент тажриба-механика экскаваторлар ремонти заводининг коллективи «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остидаги социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқда. Партия анжумани шарафига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилган корхонанинг илғор ишчилари ва новаторлари шу кунларда айниқса ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Улар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ремонт ишлари сифатини янада яхшилашга ҳаракат қилишяпти. Чунки, корхонада иккинчи бор ҳаётга йўлланма олаётган қудратли ер қазиш машиналарига, турли двигателларга талаб йил сайин ошиб бормоқда.

Корхона механика цехининг моҳир йиғувчи-слесарлари А. Алиев ва В. Михеев ана шундай илғорлардандир. Ўз касбини мукаммал ўзлаштириб олган бу ишчилар смена топшириқларини мунтазам 130—140 процентга етказиб адо этишяпти.

СУРАТДА: А. Алиев ва В. Михеев.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг XII пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Илгари хабар берилганидек, 20 июлда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг XII пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгаш кўрсатмалари ва тавсияномаларидан ҳамда шу масала бўйича республика партия-хўжалик активи йиғилишининг қароридан келиб чиқадиган шаҳар партия ташкилотининг вазифалари» масаласини кўриб чиқди. Муҳокама этилган масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Асепков, «Ташсельмаш» заводининг директори Ҳ. Ҳ. Ғуломов, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари В. М. Шевешова, академик, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа, иқтисод ва юридик фанлар бўлимининг секретари И. Искандаров, ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг етакчи инженери Ю. Р. Умеров, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Ильич номидаги тажриба-механика заводининг моделчиси С. Л. Меркушин, 1-уйсозлик комбинатининг бошлиғи Э. Р. Рустамов, чинни заводининг директори А. Иброҳимов сўзга чиқдилар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг XXIV Тошкент шаҳар партия конференциясидан кейинги даврда олиб борилган ишлар тўғрисидаги информацион докладини маъқуллади ва шаҳар партия комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатларига мазкур доклад билан бошланғич партия ташкилотларида чиқишини топширди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари В. Г. Гордиенко иштирок этди ва сўзга чиқди.

ФАН ВА ТЕХНИКАНИНГ ОЛДИНГИ МАРРАЛАРИДА БЎЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) Пленумининг социалистик қурилиш тажрибасига, совет экономикасининг ютуқларига ва КПССнинг истиқбол стратегиясини илмий ишлаб чиқишга асосланиб, фан-техника тараққиёти негизида мамлакат социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштириш концепциясини таърифлаб берган қарорлари коммунистлар ва бутун совет халқи томонидан якдиллик билан маъқулланди ва қўллаб-қувватланди, —дея таъкидлади ўз докладида шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров.

КПСС Марказий Комитетининг июль (1985 йил) Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети учинчи сессиясининг қарорлари Коммунистик партия билан Совет давлати халқ фаровонлиги тўғрисидаги, совет сиёсий системаси ҳамма бўғинларини активлаштириш ҳақидаги тинимсиз ғамхўрлигининг янги далилидир.

«...Совет Иттифоқи одамлар асрий социал орзу-умидларининг мужассам тимсоли бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачёв. — У ўз экономикасини энг юксак даражада ташкил этиш, энг юксак самарадорлик намунаси ҳам бўлиши керак».

Биз ҳаммамиз ўртоқ М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиёти масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгашдаги доклади қоидалари билан яхши танишмиз, унинг ушбу проблемалар бўйича Москва, Ленинград, Киев, Днепропетровск шаҳарларидаги меҳнат коллективлари, ёшлар билан учрашувларда билдирган тавсияномаларини тўла фаҳмлаш билан қабул қилдик.

Бу — тушунарли. КПСС Марказий Комитети социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш вазифасини илгари сурар экан, шунчаки халқ хўжалигини ўстириш суръатларини оширишнигина назарда тутаётгани йўқ. Гап тараққиётимизнинг янги сифати ҳақида, стратегик муҳим соҳаларда тезроқ илгари силжиш, ишлаб чиқариш структурасини қайта қуриш, интенсив йўлларга, бошқарувнинг самарали формаларига ўтиш, социал проблемаларни янада тўла-тўкис ҳал этиш ҳақида бормоқда.

Гап ҳар биримиздан одамлар заковати ва кайфиятида тубдан бурилиш ясашни амалга оширишни, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш бўйича ишларнинг моҳиятига янгича қарашни, шаҳарнинг ишлаб турган фан ва саноат потенциали самарадорлигини кескин кўтаришни талаб қилувчи узоқ муддатли сиёсий линия ҳақида боряпти. Бундай зарурат партиянинг бутун бир қатор талаблари, ривожланишимизнинг қонуниятлари билан белгиланади. Ўтган даврда шаҳар коммунистлари, меҳнаткашлари томонидан анчагина ишлар қилингани шубҳасиз.

Кейинги ўн йил ичида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,7 баравар ўсди, шу беш йилликда ўтган беш йилликдагига нисбатан 1 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони қурилади. Маданият, маориф, соғлиқни сақлаш даражаси ўсмоқда.

Шаҳарда анча салмоқли фан-техника ва ишлаб чиқариш потенциали барпо этилди. Принципиал жиҳатдан янги, самарали, юқори унумли техника ва технология яратилаётган илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг коллективлари фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга сезиларли таъсир кўрсатмоқдалар.

Шаҳарни, унинг турар жой массивларини, саноат корхоналарини, транспорт узеллари ва магистралларининг инженерлик таъминоти системаларини, бутун шаҳар хўжалигини реконструкциялашда ва янги қурилишларда салкам юз минг кишилик бинокорлар армияси, тадқиқотчилар, лойиҳаловчиларнинг катта отряди банд.

Фақат саноатда ўн биринчи беш йиллик йилларида салкам 700 миллион сўмлик реконструкция ишлари бажарилди. 350 та поток, комплекс механизация, автомат линиялари яратилди ва ишламоқда, 1,5 мингтага яқин илғор технология жараёни ўзлаштирилди.

Шаҳар ишчилари, инженер-техник ходимларининг жонбозлик кўрсатиб ишлаши натижасида энг янги авиация техникаси яратилди, тайёрланаётган тракторларнинг техник-иқтисодий кўрсаткичлари ошяпти, қишлоқ меҳнатчилари электрон-кузатувчи мосламали янги универсал сеялкани олишди, атом энергетикаси учун мураккаб комплектловчи қурилмалар, метросозлик ва кўприксозликда заводнинг ўзида юксак даражада тайёр ҳолга келтирилган темирбетон буюмлари ўзлаштирилди, анча жамланган сериядаги дастлабки осмонўпар уйлар пайдо бўлди.

Шаҳримиз олимларининг ядро физикаси, қуёш энергиясидан комплекс фойдаланиш, аморф кремнийдан фототасвир структураси яратиш ва бошқа соҳалардаги жиддий тадқиқотлари кенг миқёсда тан олинди.

Шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш, уларнинг жамоат ишлаб чиқаришини, меҳнат унумдорлигини фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш ҳисобига оширишга, қувватлардан яхшироқ фойдаланилишига, меҳнат, ишлаб чиқариш ва план интизоми янада мустаҳкамланишига таъсири ва ролини ошириш юзасидан муайян ишларни амалга оширдилар.

Шу туфайли ўн биринчи беш йиллик йилларида иш вақтининг йўқотилиши 45 процент қисқарди, смена коэффициенти 1,3 дан 1,4 га ўсди.

Меҳнат унумдорлиги 17,6 процент юксалди, бунда ҳар йили саноат ишлаб чиқаришининг 80 процент кўпайиб бориши меҳнат унумдорлигининг ўсиши ҳисобига таъминланяпти.

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективида янги техникани ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг истиқболли формаларини жорий қилишда муайян ижобий тажриба тўпланган. Бирлашма партия комитети янги иш жараёнларини жорий этиш ва ҳозир ишлаб турган жараёнларни такомиллаштириш, юксак унумли жиҳозларни жорий этиш, цехларни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, хом ашё ва материаллардан оқилона фойдаланиш масалаларини доимий назорати остига олган.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ саноат бирлашмаси корхоналарида ишлаб чиқаришга истиқболли технология жараёнларини механизация ва автоматизация воситаларини жорий этиш борасида салмоқли ишлар қиляпти. Коллектив партия ташкилоти раҳбарлиги остида ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш устида доимий иш олиб бориб, илмий-конструкторлик ва ишлаб чиқариш бўлинмалари ишида монандлик бўлишига эришди. Бу қисқа муддатда ишлаб чиқаришга кўпгина муҳим янгиликлар ва ечимларни жорий этиш имконини берди.

Партия ташкилотлари ташкилотчилик ва сиёсий ишининг омилкорлиги, коллектив аъзоларининг сиёсий ва ижодий активлиги ўсганлиги туфайли меҳнат унумдорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш масалалари В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, «Узбексельмаш» бирлашмасида, «Ташсельмаш», лак-бўёқ, чинни заводларида, «Малика» трикотаж бирлашмасида комплекс равишда аниқ мақсадни кўзлаб ҳал этиляпти.

Кўриниб турибдики, бош йўналишларнинг бутун бир қаторида биз муайян натижаларга эришдик. Бироқ, умуман саноатда, шу жумладан унинг етакчи тармоқларида, капитал қурилишда, транспортда ишлаб чиқаришни, бошқарувнинг форма ва методларини, хўжалик фаолияти психологиясининг ўзини интенсификациялаш томонига етарли даражада қайта қуриш рўй бермаётганини кўрмаслик мумкин эмас.

Фан-техника тараққиётини белгиловчи асосий тармоқ сифатида машинасозлик етарлича суръатлар билан ривожланмаяпти, бу етакчи тармоқда сифат ўзгаришлари суст рўй беряпти. Айнан ташкилий-техник турғунлик, фан-техника тараққиёти муаммоларига эътиборсизлик оқибатида «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш» бирлашмаларида, экскаватор заводида кейинги йилларда эскирган машина ва жиҳозлар ишлаб чиқариляпти.

Ҳатто, «Ташсельмаш» каби етакчи корхонада, шунингдек, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ саноат бирлашмасининг бошқа заводларида республика экономикасининг бош тармоғи — пахтачиликни интенсификациялаш талабларига жавоб бермайдиган пахта териш машиналари ва қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқарилиши ўткир масала бўлиб қола бошлади.

Киров, Фрунзе, Ҳамза ва Чилонзор районларининг саноати беш йилликнинг директив топшириқларига умуман чиқа олмадилар. Тамаки ва кондитер фабрикаларида техникавий қайта жиҳозлаш масалаларига нотўғри ёндошилиши, ушбу корхоналарга Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги коммунистлари томонидан бўш муносабатда бўлиниши шунга олиб келдики, Киров райони давлат планларини сурункасига уддалай олмаяпти. Шу корхоналарнинг коммунистларига ва министрликнинг аппаратига партия сиёсатини ҳаётга тадбиқ этишда қатъият етишмади, улар ўз ишларини янги техникани, технологияни, меҳнатни ташкил этишнинг истиқболли формаларини жадал жорий этиш йўналишида қайта ташкил эта олмадилар. Киров район партия комитети ҳам ушбу масалаларда ҳозирча принципиал позицияни эгаллагани йўқ.

Текшириш шуни кўрсатадики, шаҳардаги ҳар учинчи корхона ўн биринчи беш йиллик планларини тузганда уларни ишлаб чиқаришни интенсификациялашнинг зарур ташкилий чоралари билан, техникавий қайта қуролланиш билан мустаҳкамламади, планларни фақат миқдорни оширадиган омиллар, ишловчилар сонини кўпайтириш ҳисобига бажариш йўлига ўтдилар, бунинг оқибатида шаҳардаги кўпгина корхоналарда асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар мунтазам бажарилмаяпти.

Кўпгина район комитетлари ҳажм кўрсаткичларига берилиб, пировард натижада меҳнат унумдорлигини, халқ хўжалиги комплекси самарадорлигини белгиловчи иқтисодий омилларни чуқур анализ қилишмайди, партия ташкилотлари фаолиятини фан-техника тараққиёти ютуқларини жадал жорий этишга йўналтиришмаяпти.

Шу йилнинг биринчи ярим йиллиги натижаларига кўра Сергели районида ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг 44,3 процентига ишловчилар

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети матбуот ходимларини куннинг энг муҳим вазифалари тўғрисида кенгроқ хабардор қилиб туриш мақсадида матбуот конференцияларини ўтказиш системасини тасдиқлади.

20 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида журналистлар учун биринчи матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Матбуот конференцияси республика халқ хўжалиги ишининг шу йил биринчи ярмидаги якунларига ва оммавий ахборот воситаларининг меҳнаткашларни КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш соҳасидаги вазифаларига бағишланди.

Матбуот конференцияси ишида республика ва область газеталари, журналларининг, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг, ахборот агентликларининг раҳбарлари ҳамда етакчи журналистлари, республика Госкомиздатининг ходимлари, марказий газеталар, телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг ўз мухбирлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, область партия комитетлари ва Тошкент шаҳар партия комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев йиғилганлар ҳузурида сўзга чиқди. У республикада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумидан кейин содир бўлаётган ижобий ўзгаришлар ва шу пленум қарорларини бундан буён бажариш соҳасидаги вазифалар ҳақида. 1985 йил биринчи ярмининг топшириқлари асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисида гапириб берди. Республика саноати олти ойлик планни муддатидан илгари адо этди, ишлаб чиқариш ҳажмини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари ошди. Далаларда беш йиллик якунловчи йили мўл пахта ҳосили учун, чорвачиликнинг мустаҳкам ем-хашак запасини вужудга келтириш учун кураш авж олиб кетди.

Шу билан бирга, матбуот конференциясида қайд этиб ўтилганидек, барқарор суръатлар билан олға ҳаракат қилишга халақит бераётган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI-XX пленумларининг қарорларида кўрсатиб ўтилган камчиликлар бартараф этилганида, саноат ҳамда қишлоқ хўжалигидаги барча мавжуд резервлар ўз вақтида ишга туширилганида, республика шаҳар ва қишлоқлари меҳнатчиларининг иш натижалари тағин ҳам яхшироқ бўларди, ҳар хил маҳсулотлар яна ҳам кўпроқ ишлаб чиқариларди.

Матбуот конференциясида республика партия ташкилоти шу йил ва умуман беш йиллик топшириқларини сўзсиз бажаришга, мамлакат коммунистларининг анжуманини муносиб равишда кутиб олишга шаҳар ҳамда қишлоқ меҳнаткашларини сафарбар этиш соҳасида олиб бораётган ишларда оммавий ахборот воситалари катта роль ўйнаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Давлат топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилиши учун меҳнаткашлар мусобақаси қандай бораётганлигини объектив ва ҳар томонлама ёритиш, совет турмуш тарзини бутун чоралар билан пропаганда қилиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш каби биринчи даражали сиёсий ва иқтисодий аҳамиятга молик вазифани ҳал этишга кўмаклашиш матбуот, телевидение ва радио ходимларининг бурчидир. Журналистлар турмушимиздаги салбий ҳодисаларга қарши курашни ўткир ва принципиал равишда кўрсатиб боришлари, камчиликларни юзхотир қилмай, муросасиз танқид ўти остига олишлари, газетхон, телетомошабин, радио тингловчини ҳаётда актив позицияда туриш, соҳиблик туйғусини ҳис этиш, интизом ва тартиб бузилишларига нисбатан, айниқса, ичкиликбозлик ва алкоголизм каби иллатларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялашлари зарур.

Мусобақада пешқадамлик қилаётган, ватанпарварлик ташаббуслари билан чиқиб, фан-техниканинг энг янги ютуқларини кенг жорий этаётган меҳнат коллективлари журналистларнинг диққат марказида бўлиши лозим. Уларнинг амалий тажрибаси оммавий ахборот воситаларининг барча каналлари орқали ғоят кенг кўламда оммалаштиришга муносибдир. Ахборот воситалари бунинг учун бой имкониятларга эга.

И. Б. Усмонхўжаев журналистларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этди.

* * *

Область, шаҳар ва район партия комитетларида шундай матбуот конференцияларини мунтазам ўтказиб туришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС-1669» ПАРВОЗДА

1985 йил 19 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1669» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

А. П. ЧЕХОВ НОМИДАГИ САХАЛИН ОБЛАСТЬ ДРАМА ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп миллатли совет театр санъатини пропаганда қилишда муҳим роль ўйнаган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга актив кўмаклашганлиги учун **А. П. ЧЕХОВ номидаги Сахалин область драма театри** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри 1985 йил, 20 июль.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

● Фурнитура-пластмасса заводида буюмларни никеллайдиган янги автоматик линия ишга туширилди. Бу ускунани ГДР машинасозлари Тошкент учун тайёрлаб беришган. Янги ускуна шарофати билан буюмларни никеллаш вақти бир ярим марта қисқариб, маҳсулот сифати ва меҳнат маданияти ошмоқда.

● Сергелидаги ошхона ва бошқа мебеллар заводида чиқиндиларни қайта ишлаш учун механизациялашган линияни монтаж қилишга киришилди. Бу ускуналарни тайёрлашда Новокузнецк химия-машинасозлиги заводи, «Узместпром» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Чирчиқ трансформаторлар заводи коллективлари қатнашганлар.

● «Қўйлиқ—1» массивида бунёд этилаётган янги 56-ҳунар-техника билим юртига ўқувчиларни қабул қилиш бошланди. Билим маскани Тошкент тўқимачилик комбинати учун турли хил касбда ишчилар тайёрлайди. Бир йўла 720 ўқувчи таълим оладиган масканнинг бинолари комплекси қурилиши учун икки миллион сўмга яқин капитал маблағ сарфланмоқда. «Главташкентстрой»нинг 8-трести азаматлари бу ерда бунёд бўлган ўқув корпуси, иккита ётоқхона, устахона, ошхона, мажлислар зали ва бошқа биноларни келгуси ойда фойдаланишга топширишга аҳд қилганлар.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 30 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 19—21, эртага кундузи 33—35 даража иссиқ бўлади.

ҲОЗИРГИ ЗАМОН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

Республика кино санъати арбобларининг КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XX пленуми қарорларини амалга ошириш ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш борасидаги вазифалари Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи правлениесининг 20 июль куни бўлиб ўтган пленумида муҳокама қилинди. Правлениенинг биринчи секретари М. Қаюмов шу ҳақда доклад қилди.

Республика олдида турган муҳим вазифаларни ҳал этишга ҳар томонлама кўмаклашиш, меҳнаткашлар кенг оммасини шу йил ва умуман беш йиллик планлари ва мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш кино усталарининг, ижодкор ёшларнинг биринчи даражали вазифаси эканлиги таъкидланди.

(ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКАНИНГ ОЛДИНГИ МАРРАЛАРИДА БЎЛАЙЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).

сонини кўпайтириш ҳисобига эришди, Чилонзор райони — 43,3, Ҳамза райони — 35,1, Фрунзе райони — 24,3 процентига эришди. Ахир булар шаҳардаги энг йирик саноат районларидир. Шаҳардаги 62 корхона меҳнат унумдорлигининг ўсишига нисбатан иш ҳақининг ўсиши тезлашишига йўл қўймоқда. Бу корхоналарда иш вақтидан кейин ишлаш кенг қўлланиляпти, нормалашда зарурий тартиб йўқ, меҳнат интизоми паст.

Буларда фан-техника тараққиёти муаммоларига очиқ-ойдин юзаки ёндошишади, кўпгина коммунист раҳбарларга интизомлилик, меҳнатни ташкил этишнинг истиқболли формаларини қўллана билиш, замонавий иқтисодий тафаккур етишмайди. Сергели, Фрунзе, Ҳамза, Чилонзор район партия комитетлари шаҳар партия комитетининг саноат, транспорт ва алоқа бўлими уларни бунга ҳозирча бўш йўналтиряпти.

Ўн иккинчи беш йиллик йиллари учун социал-иқтисодий ривожланиш планларини тузишга нотўғри ёндошиш ҳоллари ҳамон бўляпти. Анчагина корхоналар янги ишлаб чиқаришлар қурилишини, ишловчилар сонини кўпайтиришни планлаштиряпти, лекин бунда асосий фондларнинг ҳаракатдаги қисмини сифат жиҳатидан янгилашни, меҳнат унумдорлигини ошириш, сифати яхшиланган янги маҳсулот ишлаб чиқариш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмини жиддий-ўстиришни планлаштиришмаяпти.

«Ташкентхлеб» бирлашмаси (директори А. А. Аюпов, партком секретари А. Т. Абролов) ишловчилар миқдорини камайтиришни таъминловчи тадбирларни белгиламаяпти, аксинча суткалик қуввати 100 тонна бўлган янги нон заводи қурилишини планлаштирди. Ҳолбуки, бирлашма бўйича қувватлардан 60—70 процент фойдаланиляпти.

«Средазкабель» бирлашмаси (директори Р. Маҳкамов) ўн иккинчи беш йилликда жиҳозларни 90 процентга янгилашни планлаштирган ҳолда ишлаб чиқариш ҳажмини атиги 2,7 процентга кўпайтиришни планлаштиряпти.

Кўп йиллардан бери компрессорлар ишлаб чиқариш бўйича қувватлардан 85 процент, йигирув машиналари бўйича 82 процент, Тошкент тўқимачилик комбинатида ип йигирув бўйича 56 процент, синтетик ювиш воситалари заводида 56 процент фойдаланилаётгани жиддий ташкилий ишдаги хатоликларнинг, одамлар билан ишлашдаги камчиликларнинг, юқори унумли меҳнат учун маиший ишлаб чиқариш шароитининг йўқлиги оқибати бўлди.

Фақат қувватлардан тўлароқ фойдаланилиши ҳисобига шаҳар саноати қўшимча 100 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот бериши мумкин.

Жиҳозларнинг сменали ишлаш коэффициенти ҳамон паст, беш йиллик даврида у деярли ўзгармади. Бунда шу йилнинг бошида 20 мингдан зиёд бирликдаги, шу жумладан 670 та бирликдаги чет элдан келтирилган жиҳозлар ўрнатилмаган ҳисобда турган эди. Шаҳар бўйича ўрнатилмаган жиҳозларнинг салкам ярми Куйбишев район корхоналарига тўғри келади. Фақат Тошкент трактор заводида булар 23.5 миллион сўмлик, «Средазкабель» бирлашмасида 4,1 миллион сўмлик, шу жумладан ярми чет элдан келтирилгандир.

Фрунзе, Сергели, Чилонзор районларининг корхоналарида ҳам кўп миқдордаги ўрнатилмаган жиҳозлар тўпланиб қолди.

Жамғарилган ишлаб чиқариш-техника потенциалидан тўла фойдаланилмаслиги оқибатида меҳнат унумдорлигининг ўсиши ва фонд билан таъминланиш нисбатига эришилмаяпти. Шу беш йиллик даврида шаҳар бўйича фонд билан таъминланиш 23,9 процентга ўсгани ҳолда унумдорлик фақат 17,6 процентга ўсди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб Москвада ўтказилган кенгашда кўрсатиб ўтганидек, бу соҳада ресурслардан омилкорлик билан фойдаланиш, уларни энг муҳим соҳаларга сарфлаш бугунги кунда, ҳозирнинг ўзида ғоят зарурдир.

Ўн биринчи беш йиллик даврида илгари бўлганидек, кўпгина корхоналарда реконструкция ва техникавий қайта қуролланиш ўтказилди ва ўтказилмоқда. У ўз натижаларини беряпти. Буни лакбуёқ заводи авиация ва трактор бирлашмалари мисолида кўриш мумкин.

Бироқ, вазиятга умуман баҳо берар эканмиз, айтиб ўтишимиз керакки, маблағ сарфи ва структура сиёсатида биз жиддий янглишишлар ва камчиликларга йўл қўймоқдамиз. Шу йилларда бажарилган бутун реконструкция ҳажмига баҳо берсак, кўп ҳолларда капитал маблағларнинг 60—75 проценти асосий фондларнинг пассив қисмига кетаётганини кўрамиз.

Капитал қурилишда кучларни кўплаб саноат объектларига сочиб юбориш давом этмоқда, қурилиш ва реконструкция муддатлари ўта чўзиб юборилияпти.

Чунончи, экскаватор заводининг қуюв корпусини реконструкциялаш «Главташкентстрой»нинг 4-қурилиш тресги томонидан етти йилдан ортиқ чўзиляпти. Тошкент тўқимачилик комбинатининг Октябрь районидаги йигирув-тўқув фабрикаси 1981 йилдан бери қуриляпти, уч йилда объектнинг 64 миллион сўмлик қийматидан атиги 7 миллион сўми ўзлаштирилди. Агар ҳозирги суръатлар билан қурилса, фабрика 27 йилдан кейин битади, холос.

Асбобсозлик, «Компрессор», электрон-техника ва бошқа заводлардаги қурилиш ўта чўзиб юборилди.

Лойиҳалардаги хатолар ва нуқсонлар миқдори юқори, қурилиш ишлари сифати яхшиланмаяпти, кўпгина ишлаб чиқариш майдонлари ва бир қатор уйлар, социал-маданий-маиший объектлар бир қанча нуқсонлари билан фойдаланишга топшириляпти. Улар белгиланган муддатда лойиҳа қувватига чиқиш, олдинда турган социал муаммоларни ҳал этишга имкон бермаяпти.

Чунончи, Тошкент тўқимачилик комбинатининг ўтган йили топширилган пардозлаш корпуси лойиҳалашдаги хатолар ва қурилишдаги камчиликлар сабабли ҳамон лойиҳа қувватига чиқарилмади, экскаватор заводининг 1980 йилда топширилган, қиймати 2 миллион сўм бўлган бўяш комплекси бир кун ҳам ишламади.

Реконструкция истиқболли ресурсларни тежовчи технология, янги конструкция материаллари, юқори унумли жиҳозлар, комплекс автоматизация ва механизация воситаларини жорий этиш билан уйғунлаштирилмаяпти, янги корпусларга меҳнат унумдорлигини кескин кўтара олмайдиган эскирган дастгоҳлар ўрнатиляпти.

Бундай аҳвол Тошкент тўқимачилик комбинатида, каноп фабрикасида, «Ўртоқ» кондитер фабрикасида, «Компрессор» заводида ва бошқа бир қатор жойларда вужудга келди.

Тўққизинчи, ўнинчи ва ўн биринчи беш йилликлар мобайнида саноатда асосий фондлар актив қисмининг янгиланиши етарлича ўтказилмади, металл кесиш, темирчилик-пресс, қуюв жиҳозларининг 50 проценти, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари жиҳозларининг 30 процентидан 10 йил ва ундан ортиқ вақтдан бери фойдаланиляпти, шаҳар корхоналаридаги жиҳозларнинг беш қисмидан 20 йилдан ортиқ фойдаланиляпти.

Бунинг оқибатида шаҳарда турли министрликлар ва идоралар корхоналари ривожланишининг техникавий даражасида номутаносиблик таркиб топди. Ҳатто, машинасозлик корхоналари орасида, масалан авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводида технология даражаси экскаватор, асбобсозлик, «Компрессор» заводларидагидан юқори, идоралараро тўсиқлар эса қолоқ корхоналарни пешқадамлар даражасига кўтаришга халақит беряпти.

Шаҳар партия комитети, район партия комитетлари, саноат корхоналари бошланғич партия ташкилотининг вазифаси — илғор корхоналарда, технологияда, ҳисобли бошқариладиган дастгоҳлардан, роботлар ва микро жараёнда ишлаш техникасидан фойдаланишда тўпланган илғор тажрибани техник жиҳатдан қолоқ корхоналарда жорий этиш ишини авж олдиришдан иборат. Бунинг учун илғор (база) корхоналарида ўқув марказлари барпо этишни практика қилиб кўриш лозим, буларда янги техника билан ишлаш учун кадрлар тайёрлаш, районларнинг илғор корхоналари қолоқларига техникавий қайта қуролланишни ўтказишда, янги техникани ўзлаштиришда ёрдам кўрсатишлари, шу асосда идоралараро тўсиқларни текислаштириш, айрим корхоналарнинг техникавий ўсишидаги тафовутни қисқартириш лозим.

Шаҳарнинг енгил, маҳаллий ва озиқ-овқат саноатида ишлаб чиқаришни ривожлантиришда жиддий камчиликлар бор. Бу тармоқ корхоналарни реконструкциялаш ва техникавий қайта жиҳозлаш белгиланган муддатлардан жуда кечикиб амалга оширияпти.

Жиҳозлар ҳар жиҳатдан эскирган, узоқ вақтдан бери жиҳозлар сифатни яхшиламайдиган ва унумдорликни оширмайдиган маънавий эскирган машиналар типига алмаштириляпти.

Натижада бу тармоқ корхоналари кейинги йилларда зўриқиб ишлаяпти, ишлаб чиқариш ҳажми ўсиш суръатини пасайтиряпти, беш йиллик топшириғидан ортда қолинишга йўл қўйилди. Бу корхоналарни қайта жиҳозлаш суръатларининг пастлиги сабабларидан бири ушбу масалаларга республика озиқ-овқат ва маҳаллий саноат министрликлари томонидан етарли эътиборнинг йўқлиги ҳисобланади.

Москвадаги кенгашда таъкидландики, меҳнат унумдорлигини бир неча карра ошира оладиган техниканинг янги авлодини оммавий ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш алоҳида муҳим вазифадир. Бу борада Тошкентдаги илғор заводларни тармоқлараро кооперациялашсиз олға бориш мумкин эмас. Айниқса, бундай кооперацияни машинасозлик, электротехника ва электрон саноати корхоналари ўртасида ривожлантирмоқ лозим. Бу замонавий электрон ва микро жараёнли бошқарув системаларини шаҳар заводларида яратилаётган янги техникага жорий этишни тезлаштириш имконини берган бўлур эди.

Корхоналаримизда яратилаётган, шунингдек ҳозир фойдаланилаётган янги техникани фирма асосида ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатишни ташкил қилиш муҳимдир. Тошкентда программавий бошқарувли жиҳозларга техника хизмати кўрсатиш марказини барпо этиш, техника хизматининг бошқа турларини ривожлантириш каби ташаббусларни маъқулламоқ ва қўллаб-қувватламоқ зарур.

Фан-техника тараққиёти ўзига кенг йўл очиши керак бўлган муҳим участкалардан бири капитал қурилиш ҳисобланади. 1-уйсозлик комбинати, «Висотстрой», «Жилстрой», «Метрострой» трестларининг илғор коллективлари бу йўналишда анчагина ишлар қилишаётгани шубҳасиз. Бироқ, «Главташкентстрой», «Ташпромстрой» ташкилотларида, «Минмонтажспецстрой»нинг Тошкентда жойлашган ташкилотларида фан ва техника ютуқларини жорий этиш планлари кўп ҳолларда бажарилмаяпти, истиқболли конструкциялар, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг истиқболли форма ва методлари бўш жорий этиляпти.

«Главташкентстрой»да мана икки йилдирки чет элдан келтирилган бутун бир комплекс машиналаридан бетон ишларини комплекс механизациялашда деярли фойдаланилмаяпти. Пардеворлар учун материаллар топишдаги катта қийинчиликларга қарамай икки йилдан бери ана шу мақсадлар учун махсус олинган гипс-прокат дастгоҳи монтаж қилинмаяпти.

Бугунги кунда биз шаҳарни иссиқлик ва энергия таъминотида ҳис этаётган жиддий қийинчиликлар кўп ҳолларда ишлаб турган системалар ва магистрал, квартал ички тармоқларининг техникавий қолоқлиги оқибатидир. Бу ресурслардан самарали фойдаланиш ва мураккаб вазиятларда уларни маневрлаш имкониятини бермайди. Афсуски, буни кўра-била туриб, энергетика министрлиги, «Таштеплокоммунэнерго» бирлашмаси, «Ташгипрогор», «Ташгенплан» институтлари вужудга келган аҳволни тубдан яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўришмаяпти.

Район партия комитетлари, корхоналарнинг партия ташкилотлари, шаҳар, район партия комитетларининг тармоқ бўлимлари сифат жиҳатдан шаклланиш ва янги техника бўйича планлар бажарилишини назорат этишга ҳали зарур даражада эътибор қаратмаяптилар.

Бундай планлар экскаватор, «Узбекхлопкомаш» заводларида, «Ўртоқ», ойна-мебель фабрикаларида, «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида сурункали бажарилмаяпти. Янги техника бўйича планлар кўпинча тўла бажарилмайди, меҳнат унумдорлигини оширишни, қўл меҳнати улушини камайтиришни, ишчи ўринларини қисқартиришни таъминламайди. Шаҳардаги 16 корхона бундай планларга умуман эга эмас. Булар орасида Тошкент қоғоз фабрикаси, грампластинкалар, иссиқлик-изоляция буюмлари заводлари, Сергелидаги металл-конструкциялар ва махсус ярим тайёр маҳсулотлар заводи, «Узвторчермет» ва бошқа корхоналар бор.

Шаҳар саноатида янги техника бўйича маблағларни ўзлаштириш суръати жуда паст, шу йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу кўрсаткич Куйбишев ва Сергели районлари бўйича атиги 60 процентни, Акмал Икромов райони бўйича 88 процентни, Чилонзор райони бўйича 92 процентни ташкил этди. Бугунги кун талаби эса бу кўрсаткични 200—300 процентга етказишдан иборатдир.

Бунинг натижасида сўнгги йилларда қўл меҳнати улуши жуда секинлик билан камаймоқда, шаҳарда ҳар учинчи ишчи қўл меҳнати билан банд, Акмал Икромов районида эса ҳар иккинчи ишчи, Сергели, Фрунзе, Ҳамза, Чилонзор районларида эса 40 процент ишчи қўл меҳнати билан банд.

Бизда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, планлаштириш ва бошқаришни яхшилаш, бир пайтнинг ўзида меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий этиш жараёни ҳали тугаганича йўқ.

Саноатда ишлаётган 10 минг бригададан фақат 6 мингтаси меҳнатдаги иштироки коэффициентини жорий этган ҳолда меҳнатнинг пировард натижасига қараб ҳақ тўлаш усулида ишлаяпти, баъзи жойларда иш жойларини аттестациялашга расмиятчилик билан муносабатда бўлиняпти. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми бўшлиги туфайли юз бераётган йўқотишлар камаяётганига қарамай, ҳамон юқорилигича қоляпти. План ва технология интизоми пастлиги туфайли бекор туриб қолиш ҳоллари кўп. Худди шу сабабли брак миқдори камаймаяпти. Аниқ планлаштирмаслик, планларни министрликлар ва идоралар томонидан моддий ресурслар билан балансլаштирмаслик, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва тайёрлаш даражаси пастлиги натижасида планларни ўзгартириш ҳоллари ҳамон юз бераяпти.

Шаҳардаги фан-техника тараққиёти бўйича ишнинг аҳволини пухта таҳлил қилиш шуни кўрсатаяптики, шаҳар партия комитети, район партия комитетлари корхоналарнинг, партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўлида эндигина дастлабки қадамларни қўйишяпти. Маъмурият фаолиятини назорат қилувчи партия комиссиялари, халқ контроли органлари, социалистик мусобақанинг мавжуд формалари бу ишга сафарбар этилмаяпти.

Шуни назарда тутиш керакки, партия томонидан фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича олдинга қўйилган вазифалар фақат хўжалик юритиш формаларинигина эмас, балки партия, совет органлари, халқ контроли органлари, жамоат ташкилотлари, иш услуб ва методларини ҳам қайта қуришни тақозо этади. Биз интенсивлашни белгилайдиган иқтисодий омилларни чуқур назорат қилишимиз, ишни жонлантиришимиз, активлаштиришимиз, фан-техника тараққиёти йўлида ишлаётган ишлаб чиқариш ва илмий бўғинларни йўналтиришимиз ва ташкил этишимиз зарур. Ҳар бир район коллективини ва бутун Тошкентни социал-иқтисодий ривожлантириш планларини сифатли ишлаш партия социал-иқтисодий юксалишни тезлаштириш бўйича бошлаган катта ишнинг бош йўналтириш жойи бўлиб хизмат қилади.

Шаҳарнинг партия, совет ва хўжалик органлари, илмий кучлари узоқ муддатга социал-иқтисодий ривожланиш комплекс программасини ишлаб чиқишга муносабатни тубдан ўзгартиришлари керак. Техник қайта қуроллантириш планларини, айниқса ишлаб чиқаришда, меҳнаткашларнинг социал-маиший шароитларини яхшилаш бўйича тадбирлар билан мустаҳкамлаш, коллективларнинг планларини очиқ муҳокама қилиш, қарорлар қабул қилиш ва уларни бутун коллектив билан бажариш лозим.

Бундай планларни ишлаб чиқишда шаҳар партия комитетининг Тошкент корхоналарини фан ва техника тараққиёти ютуқлари асосида техник қайта қуроллантириш комплекс программаси устида ишлаши муҳимдир. Бунда Москва ва Ленинграднинг КПСС Марказий Комитети маъқуллаган ташаббусидан кенг фойдаланилади.

Ишлаб чиқиладиган программадан мақсад бу — замонавий фан ва техника ютуқлари асосида, шаҳарнинг фан-техника қувватларини ишга солиб, шаҳар саноат корхоналарининг танг ишлаб чиқаришларини XII—XIII беш йилликда техник қайта қуроллантириш бўйича аниқ таклифлар беришдан, бу таклифларнинг корхоналарни техник қайта қуроллантириш планларига киритилишига эришишдан, уларни зарур моддий ресурслар билан таъминлашдан, ҳаётга тадбиқ этилишига эришишдан иборатдир. Янги техник қайта қуроллантириш бўйича XII беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган планларни иложи борича аниқ қилиб, ишлаб чиқиш лозим. Токи келгуси беш йилликда мавжуд технология ва ускуналарнинг камида 50 процентини янги, юксак унумлиси билан алмаштириш, кам чиқитли ва чиқитсиз технологияни кенг жорий этиш, одамларни оғир қўл меҳнатидан халос этиш мумкин бўлсин. Саноатда ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўлига кескин бурилиш ясалишини таъминлаш планларга асос бўлиши лозим. Бундай программани амалга ошириш бўйича иш, шубҳасиз, бизни интенсивлаш йўлига янгича қарашга ундайди, бу ишга аниқлик киритади, энг муҳими, бизнингча, халқ хўжалик комплексининг барча бўғинларини активлаштиради.

Бугунги кунда шаҳарнинг саноат потенциалида инженер-техник ходимлардан автоматизация ва механизация, замонавий роботлашган комплекслар, автоматлашган лойиҳалаш системаси ва бошқа сўнгги авлод техникасини яратиш ва жорий этишга даъват этилган ишлаб чиқариш бўлинмаларидан камчилик сезиляпти. Биз ҳар бир корхонада бундай кучларни изчил ва мунтазам яратиб боришимиз керак.

Биз бу борада маълум ижобий тажрибага эгамиз. «Ташсельмаш», Тошкент трактор заводларида ўз ишлаб чиқаришини сифат жиҳатидан янги асосда техник қайта қуроллантириш учун конструкторлик бўлинмаларини шакллантиришга ва махсус агрегат станоклари, қувватлар юзага келтиришга, ишлаб чиқаришга, программали бошқариладиган станоклар асосида роботлаштирилган комплекслар яратишга киришдилар. Бу тажрибани кенг ёйиш керак.

Биз корхоналаримиз ишининг йўналишини чуқур анализ қилишимиз, зарур бўлса айрим корхоналарни ишини ўзгартириб, механизация ва автоматизация воситалари, илғор технологик ускуналар ишлаб чиқаришга ўтказишимиз керак.

Ўтган беш йиллик мобайнида шаҳарда тажриба ва экспериментал заводларининг бутун бир тармоғи яратилди. Бироқ, министрликлар ва идоралар томонидан бу заводлар фаолиятига эътиборнинг сусайганлиги, раҳбарлар ва партия ташкилотларининг суст позицияси, район партия комитетлари томонидан техник йўл бўш назорат қилинганлиги натижасида, аслида бу корхоналар ремонт заводларига айланиб қолди. Масалан, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг тажриба-механика заводи ўз фаолияти йилларида биронта ҳам илғор технология тайёрламади. Айни пайтда шаҳардаги озиқ-овқат саноати корхоналарида қўл меҳнати салмоғи 54,2 процентни ташкил этади.

«Средазэлеватор м е л ь строй»нинг тажриба-механика заводида, «Главташкентстрой»нинг экспериментал заводларида, республика қурилиш министрлигининг экспериментал заводларида ҳам худди шундай аҳвол юзага келди. Бу заводларнинг ишлаб чиқариш базаси жуда бўш ва узоқ вақтдан бери юксалмаяпти. Бу ерларда ишлаб чиқариш ҳажми ҳам жуда суст суръатлар билан — йилига 2 процентдан 5 процентгача ўсаяпти.

Натижада сўнгги йилларда қурилиш индустриясининг корхоналари базаси қабул қилинган қурилиш суръатидан анча ортда қолди. «Промстройкомплект»га қарашли 1,2-йирик панелли уйсозлик комбинатларига қарашли заводларнинг ускуналари эскиб қолган, кўп вақтдан бери янгиланмайди.

Район партия комитетлари, министрликлар ва идораларнинг, тажриба ва экспериментал заводлар партия ташкилотларининг вазифаси юзага келган аҳволни дарҳол тўғрилаб, корхоналарнинг бу группасини самарали ускуналар ва мосламалар ишлаб чиқаришга ўтказишлари, ишлаб чиқариш ҳажми суръати йилига камида 10 процент ўсишини таъминлашлари керак.

Шаҳар партия комитети саноат бўлими шаҳарнинг тажриба ва экспериментал заводлари истиқбол программасини қаттиқ партиявий назорат қилиши керак.

Фан ва техника тараққиётини жадаллаштиришда илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари алоҳида ўрин эгаллайди. Бугунги кунда шаҳарда худди шундай 10 та бирлашма маҳсулот ва илғор технологиянинг янги намуналарини яратиши ва жорий этиши, «тадқиқот ишлаб чиқариш» жараёни муддатини қисқартириши, яратилаётган техниканинг юксак самарали ва сифатли бўлишини таъминлаши керак. Улар аслида худди «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси сингари фаннинг форпостлари бўлишлари лозим. Лекин афсуски ҳозир шаҳарда ҳамма илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳам шундай ишлаяпти, деб бўлмайди. Жумладан, «Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси амалда кабинет мебеллари наборини туркумлаб ишлаб чиқаришга ўтди. «Узбитпластик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича яратилган илғор технология ва мосламалар соҳанинг заводларда жорий этилмаяпти. «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бир қатор янги қурилиш материалларини яратди. Лекин уларнинг бирортаси ҳам ялпи ишлаб чиқарилмаяпти. «Проекттехналадка» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси аслида лойиҳа ташкилотига айланиб қолди.

Район партия комитетлари, министрликлар ва идораларнинг партия ташкилотлари, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг партия ташкилотлари, илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари иш самарадорлигини оширишга дарҳол киришишлари керак.

Бу ерда яқин йилларда ишлаб чиқариш базалари бунёд этиш лозим, токи илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларида янги техника, айниқса махсус технологик ускуналар, механизация ва автоматизациялаштириш воситалари ишлаб чиқариш икки-уч баравар ортсин. Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари йирик вазифаларни ҳал этишга, уларни комплекс, юксак техник даражада ҳал этишга ўтишлари зарур.

Фанлар академиясининг тармоқ илмий муассасалари, олий ўқув юртларининг илмий кучлари ишлаб чиқаришга фаннинг илғор ютуқларини, илғор технологик жараёнларни, янги хом ашё ва материалларни жорий этишни тезлаштиришга дуруст таъсир кўрсатмаяптилар.

Илмий ишларнинг самарадорлиги йилдан-йилга пасайиб кетяпти. Жумладан, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муассасалари бўйича 1984 йилда ҳаражатлар 1981 йилга нисбатан 10,1 процент ўсди ва 49,2 миллион сўмга етди. Бу даврда жорий этиш натижасида олинган иқтисодий самара 4 миллион сўмга камайди. Шаҳарнинг олий ўқув юртларида сўнгги тўрт йилда фандан олинадиган самара 5,5 процент пасайди, авторлик гувоҳномалари патентлар билан ҳимоя қилинган ишлар салмоғи секин ўсяпти.

Биз ҳали техника тараққиётининг катализаторлари — микроэлектроника, ҳисоблаш техникасидан самарали фойдаланишни ўрганиб олганимизча йўқ. Бизда йирик «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тузилганига қарамай, унинг қувватларидан етарли фойдаланилмаяпти.

Илмий муассасаларнинг ва ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотлари олимлар коллективларини муҳим ва долзарб темаларни ишлашга сафарбар этишлари, илмий аҳамияти бўлмаган тадқиқотлар учун куч ва маблағларни сочиб юбормасликлари, биринчи навбатда олим коммунистларни ва раҳбарларнинг илмий кашфиётларни жорий этишга, ҳар бир сарфланган сўмдан олинадиган самарани оширишга бўлган масъулиятларини кучайтиришлари, моддий базани мустаҳкамлаш ҳақида кўпроқ қайғуришлари, хўжалик шартномаси бўйича тадқиқотни кенг қулоч ёйдиришлари керак.

Шаҳарнинг олий ўқув юртларида микропроцессор ва робототехника, программали бошқариладиган станокларни бошқарадиган мутахассислар, программистлар тайёрлашни кучайтириш лозим.

Олий ўқув юртларида, техникумларда, ҳунар-техника билим юртларида кадрлар тайёрлаш жараёнини қараб чиқиш, етакчи касблар бўйича мутахассислар тайёрлаш сифати ва салмоғини тубдан яхшилаш, ўқитувчиларнинг шахсий касб тайёргарлиги даражасига талабни кучайтириш зарур.

Партия комитетлари бу йўналишдаги ишларини қайта қуришлари бошланғич партия ташкилотларини ижодий ишга йўналтиришлари лозим.

Шаҳарда турли хил ҳисоблаш марказларининг кенг тармоғи яратилган. Лекин уларнинг иши бўш мувофиқлаштириляпти, фойдаланиш самарадорлиги паст.

Район партия комитетлари ҳисоблаш марказлари ишига дуруст эътибор бермайдилар. Бу бўлинмаларнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари ҳисоботлари бюроларда, район партия комитетлари бўлимларида тингланмайди.

«Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасидаги бошқарувнинг автоматлаштирилган системаси лойиҳа-конструкторлик бюросида узоқ вақт давлат интизоми ва хўжалик фаолияти қўпол равишда бузиб келинганлигини Киров район партия комитети томонидан партия назорати бўшашиб кетганлиги билан изоҳлаш мумкин. Тадқиқотларнинг техник даражаси ва сифати бу ерда замон талабларига мос келмасди. Айрим тадқиқотлар узоқ вақт ишлаб чиқаришга жорий этилмади. Ишларнинг смета қиймати амалдаги ҳаражатдан анча юқори эди. Автоматлашган бошқарув системаси лойиҳа конструкторлик бюроси директори С. А. Салимов вазифасидан бўшатилди. Агар партия ташкилоти принципиал, актив позицияда турганида аҳвол бу даражада бўлмасди. Бу ерда эса партия йиғилишлари мунтазам ўтказилмасди. Ўтказилганда ҳам унда кўпчилик коммунистлар қатнашмасди, ишлаб чиқариш фаолияти масалалари, коммунист раҳбарларнинг ҳисоботлари узоқ вақт тингланмади. Партия ташкилоти коллектив ишининг муҳим йўналишларига ўз таъсирини йўқотиб қўйди.

Маҳсулот сифатини янада яхшилашда шаҳар партия ташкилоти олдида катта ва муҳим вазифалар турибди.

Бу масалада конструкторлик бюроларининг кўп сонли коллективларидан ҳам зарур фойда бўлмаяпти.

Енгил саноат министрлигининг марказий лойиҳа-конструкторлик технология бюроси, республика Моделлар уйи, шаҳар корхоналарига пойафзаллар, кийимлар, трикотаж буюмларининг янги моделларини ўзлаштиришда, илғор технология жараёнларини жорий этишда таъсирчан амалий ёрдам кўрсатмаяпти. Конструкторлик бюроларининг партия ташкилотлари инженер-техник ходимларнинг ижодий активлигини бугунги кун талабларига мувофиқ равишда кўтармаяпти. Фан-техника тараққиёти учун курашнинг олдинги сафида бормаяпти.

Фан-техника тараққиётини тезлаштириш бўйича амалга ошириладиган катта ишда сифатни яхшилаш таркибий қисм бўлиши керак. Фақат илғор технология жараёнлари, янги материаллар, замонавий ускуналар, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формалари билан таркибий бирликдагина сифатни янги поғонага кўтаришимиз мумкин. Шаҳар коммунистлари ўз ишларини мана шу асосда қуришлари керак.

Кам чиқитли ва чиқитсиз технологияни фаол жорий этиш, фан-техника тараққиётини тезлаштиришнинг муҳим вазифасидир. Саноат ишлаб чиқаришида штамповкаларнинг турли хиллари, ротацион босим, юпқа қуйма, юзани мустаҳкамлаш мақсадида ишлаш, кукунли металлургия каби янги технологик жараёнлар кенг жорий этилиши лозим.

Материаллар ва энергетика ресурсларини тежаш учун ҳамма жойда курашни кенг қулоч ёйдириш, газ баллонли автотранспорт миқдорини кескин кўпайтириш, газ заправкаси станциялари тармоғини кенгайтириш зарур. Шаҳарда тобора етишмай бораётган газ ва сувни тежаш бўйича аниқ тадбирлар белгилаш лозим.

Партия олдинга қўйган вазифаларни амалга оширишни бутун партия иши даражасини янада кўтаришсиз тасаввур этиб бўлмайди. Бу биринчи навбатда кадрлар билан ишлашга даҳлдор. Бу йўналишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI, XIX пленумлари қарорларига мувофиқ равишда бошланган ўзгаришлар ўз натижаларини беряпти. Партия ташкилотларида кадрларга талабчанлик, нуқсон ва камчиликларга муросасизлик ўсмоқда. Соғлом танқид ва ўз-ўзини танқид ривожланмоқда.

Биз бу йўлни оғишмай ҳаётга тадбиқ этаверамиз, халқ хўжалигида туб ўзгаришлар қилиш учун кадрларга бўлган талабчанликни кучайтирамиз.

Биринчи навбатда фан-техника тараққиётига ёндошишда методларида ва фикрлашда юзага келган юзакичиликка чек қўйиш, партия раҳбарлиги услуби ва методларини ўзгартириш лозим. Бу ишга революцион ёндошувга, омманинг кенг ижодий активлигига ва биринчи навбатда коммунист раҳбарларнинг техник қайта қуролланиш, илғор технологияни, ишлаб чиқариш жараёнларини ташкил этишнинг илғор формаларини жорий этишга муносабатини янада яхшиланишига эришиш керак.

Фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш вазифаси бутун ишнинг боришига партия таъсирини кучайтиришни тақозо этади. Шаҳар партия комитетлари навбатдаги ҳисобот-сайлов кампаниясига тайёргарлик кўриб, бу борадаги бутун ишни анализ қилишлари, фан ва техника тараққиёти учун курашнинг барча ҳал қилувчи участкаларида партия ташкилотларининг тегишли звенолари ҳаракат қилишлари учун тадбирлар белгилашлари зарур.

Ҳар бир меҳнат коллективида партиявий таъсир кўрсатиш методи билан ускуналар ва ресурслардан фойдаланишни яхшилаш, бу муҳим ишда илғор тажрибаларни ёйиш, ишлаб чиқариш қувватларини тўла ва муддатидан илгари ўзлаштириш учун мусобақани кенг қулоч ёйдириш мақсадга мувофиқдир.

Коллективларда пропагандистлик, идеологик ва тарбиявий ишларни тинмай такомиллаштириб, ҳар бир меҳнаткашда олдинга қўйилган вазифаларнинг кенглиги ва мураккаблигини аниқ тушуниш фазилатини шакллантириш, ғайрат-ташаббус билан ҳаракат қилиб, аниқ натижаларга эришиш, меҳнаткашларни меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунга мувофиқ равишда ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этиш лозим.

Район партия комитетлари хўжалик қурилишига раҳбарликни янги босқичга кўтаришлари, ишлаб чиқаришни интенсивлаш учун курашда партия ташкилотлари жанговарлигини оширишлари керак. Шу мақсадларда Воронеж тажрибаси асосида ўтказилаётган бошланғич партия ташкилотлари кўригидан кенг фойдаланиш, бунда фан ва техника революцияси шароитида коммунистнинг ўрни, унинг актив фаолияти масалаларига эътибор бериш зарур.

Министрликлар ва идораларнинг партия ташкилотлари иш даражасини ошириш, уларнинг Тошкент экономикасига раҳбарлигини кучайтиришларига, шаҳар корхоналарига ишлаб чиқариш қувватларини такомиллаштиришда, илғор техника ва технология билан қуролланиш вазифаларини ҳал этишда ёрдам беришларига эришиш лозим. Тошкент корхоналари республикада энг яхши корхоналар бўлиши учун биргаликда ҳаракат қилиб, ҳамма чораларни кўриш зарур.

Олдимизда фан-техника ютуқларини тезроқ жорий этиш, барча ишлаб чиқариш кучларини интенсивлаш асосида шаҳар экономикасини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш вазифаси турибди.

Докладчи сўзининг охирида шаҳар коммунистлари, ҳеч бир юзакичиликсиз, эришилган ютуқларни тўғри баҳолаб, партиянинг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича иқтисодий сиёсатини ҳал этишга ижодий ва ташаббус билан ёндошадилар, ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун курашнинг олдинги сафида борадилар, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съездини муносиб, янги ютуқлар билан кутиб оладилар, деб пленум қатнашчилари номидан ишонч билдирди.

ПЛЕНУМ ҚАТНАШЧИЛАРИ СЎЗЛАЙДИЛАР

Фан-техника тараққиётининг жадаллаштирилиши — зарурий эҳтиёж, экономикани, демак бизнинг бутун ҳаётимизни қайта қуришнинг туб масаласидир, — деди Ўзбекистон Компартияси Ленин район комитетининг биринчи секретари **Ю. А. Асепков**. — Партия томонидан қўйилган, янгича ишлашни талаб этувчи бу вазифа ҳозир йирик саноат, транспорт ва илмий-техника потенциалига эга бўлган Ленин район партия ташкилоти фаолиятининг асосий мазмунини белгилайди.

Бугунги кунда корхоналаримизда замонавий электрон техникаси, атом энергетикаси ва йирик газопроводлар учун жиҳозлар ишлаб чиқариляпти, юқори самарали дори-дармонлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Сирғалувчи ва ҳажмли қайта ўрнатилувчи қолиплаш усулида осмонўпар уйлар қуриляпти, жаҳонда биринчи марта йирик блокли конструкциялардан метрополитен станцияси қурилишининг истиқболли методи қўлланилди.

Бироқ равшан кўриниб турибдики, экономикага айниқса фан-техника тараққиётига раҳбарлик қилишда, жиддий камчиликлар рўй бериб турибди.

Корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш амалга оширилмаяпти. Чунончи, асосий ишлаб чиқаришнинг механизация даражаси тепловоз-ремонт заводида, каноп фабрикасида, химия-фармацевтика заводида 40 дан 65 процентгачани, ёрдамчи ишлаб чиқаришда — 22 дан 28 процентгачани ташкил этади.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари орқали ўн иккинчи беш йиллик учун иқтисодий ва социал ривожланиш планлари лойиҳаларида ишлаб чиқаришга «ишлов берувчи марказ» типидаги истиқболли жиҳозларни, ҳисобли-программавий бошқарувли дастгоҳларни, кам чиқитли технологияни, тез мослашувчи автоматлашган линиялар ва ишлаб чиқаришларни жорий этишга, роботлар, манипуляторлар, замонавий ҳисоблаш техникаси билан таъминлашга комплекс, системали ёндошилишига эришиляпти.

Бундай ёндошувсиз ана шундай ютуқлар ҳозирги пайтдаги каби иккита-учта корхонада кўргазмали участкага айланиб қолади ва ишлаб чиқаришни интенсификациялаш масалаларини ҳал этмайди.

Биз техникавий қайта қуролланиш программаларининг амалга оширилиши самарадорлигига боғлиқ равишда раҳбарлар, техник мутахассислар, партия, касаба союз ва комсомол ходимларининг ишини баҳолашни қайта кўриб чиқмоғимиз лозим.

(Давоми 3-бетда).

ПЛЕНУМ ҚАТНАШЧИЛАРИ СЎЗЛАЙДИЛАР

(Давоми. Боши 1, 2-бетларда).

Районда илмий кадрлар, инженер-техник ходимларнинг етарли потенциали бор, лекин кўп ҳолларда райондаги илмий-тадқиқот. лойиҳа-конструкторлик ташкилотларида халқ хўжалиги ва ишлаб чиқаришнинг актуал вазифаларини ҳал этишга мақсадни кўзлаб ёндошув етишмайди.

Каноп фабрикаси, «Ташхимсельмаш» заводида ишнинг сусайиши, трамвайлар ва троллейбусларнинг қониқарсиз ишлаши асосан худди ана шу фан-техника тараққиёти эвазига экономикани ривожлантиришнинг асосий йўналишига етарлича баҳо бермаслик билан изоҳланади.

Кейин нотиқ фан ва техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш ишида идоралараро тарқоқлик борлигига мисол келтирди.

— У қандай зарар келтириши, — деди у. — мамлакатда биринчи марта 1978 йилда газ-баллонли автомобиллардан фойдаланишни бошлаган экспериментал ишлаб чиқариш автокорхонаси мисолида яққол кўринади. Янги машиналарнинг устунлиги яққол — бу фойдаланиш муддатининг узоқлиги, атроф-муҳитнинг кам ифлосланиши, қимматли бензиннинг тежалиши кабилар. ЭПАП тажрибаси билан мамлакатимиздаги 75 шаҳарнинг, шу жумладан бир қатор хорижий мамлакатлар: Австрия, Япония мутахассислари қизиқиб қолишди. Қисқаси, биз бу соҳада биринчи бўлдик. Бироқ, идоралараро келишмовчилик шунга олиб келдики, ҳозир ЭПАП анчагина қийинчиликларни бошдан кечиряпти.

Биз республика Госпланидан, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигидан, «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ саноат бирлашмасидан автомобиль транспортидаги ана шу прогрессив методни янада ривожлантириш учун конкрет чоралар кўришларини сўраймиз.

Район коммунистлари ўзларининг бош вазифаларини меҳнат коллективларининг, раҳбар кадрларнинг, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг куч-ғайратини фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича партиянинг узоқ муддатли сиёсий линиясини бажаришга йўналтиришда деб биладилар. Бу — илмий ва техник кадрлар билан ташкилий ва сиёсий ишларни кучайтириш, ҳар бир илмий-тадқиқот институти ва конструкторлик бюросида ижодий вазиятни яратиш, қолоқлик, консерватизм, ишлаб чиқаришда сусткашликка мустаҳкам тўсиқ қўйишдан иборат.

Завод коллективи ўн биринчи беш йилликда давлат планларини барча кўрсаткичлар бўйича, шартнома бўйича маҳсулот етказиб берилишига тўла мувофиқ равишда бажаряпти, — деди «Ташсельмаш» заводи директори **Ҳ. Ҳ. Ғуломов.** — Биз 4,5 йилда меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг режалаштирилган суръатларини 2,5 процентга ошириб бажардик, ишлаб чиқариш ўсишининг бутун ҳажмига меҳнат унумдорлиги ҳисобига эришилди. Давлат Сифат белгиси аттестациясидан ўтган маҳсулот ҳажми ишлаб чиқарилаётган бутун маҳсулот ҳажмининг 50 процентга яқинини ташкил этди.

Бироқ, биз барча эришилган ютуқларга Михаил Сергеевич Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетида бўлган Кенгашдаги докладида баён этилган партия талабларидан келиб чиқиб баҳо берар эканмиз, заводни ўн иккинчи беш йилликда техникавий ривожланишнинг янада юқорироқ даражасига олиб чиқиш учун ҳали кўп иш қилишимиз лозимлигини яққол тасаввур қиляпмиз.

Пахта териш машиналарига бўлган талабнинг борган сари ошиб бораётганлиги бизни пахта териш машиналарининг янги авлодини яратиш учун қатъий одимлар қўйишга даъват этади. «Ташсельмаш» заводи базасида тадқиқотлар ўтказувчи, пахта териш машиналарини яратиш ва ишлаб чиқариш бўйича илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси барпо этиш масаласини зудлик билан кўриб чиқиш ва ҳал қилиш лозим бўлади.

Фақат илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси базасида барча илмий-тадқиқот, конструкторлик ва ишлаб чиқариш кучларини аниқ мақсадни кўзлаб координациялаш ва бирлаштириш идоралараро тарқоқликни, ишлаб чиқариш ва моддий ресурслар сочилиб кетишини бартараф этади ва янги марраларга тезроқ чиқиш имконини беради.

Заводда ишлаб чиқаришнинг барча томонларини, аввало бутун қуюв, совуқ штамповка, пайвандлаш ва механика-ишлов бериш ишлаб чиқаришини техникавий қайта жиҳозлаш бўйича мақсадга йўналтирилган кундалик муайян иш олиб борилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўрт ярим йилида заводда 13 та янги автомат, ярим автомат ва поток механизация линияси жорий этилди, 100 бирликдан зиёд агрегат ва махсус дастгоҳлар, механизмлар ўрнатилди.

Лекин партия томонидан қўйилган янги талаблар жиҳатидан олганда булар ҳали етарли эмас.

Биз бугунги кунда ишлаб чиқаришни ўн иккинчи беш йилликда техникавий қайта жиҳозлашнинг комплекс программасини ишлаб чиқдик. Бу программа тез қайта созланувчи линиялар асосида роботлардан, ишлов берувчи марказлар ва бошқа истиқболли жиҳозлардан фойдаланилган ҳолда комплекс механизациялашни кўзда тутади. Автоматлаштирилган бошқарув системаси орқали программа билан бошқариладиган 250 га яқин дастгоҳни, юз бирликдаги робот, роботлаштирилган комплексни жорий этиш, конструкторлик ва технология ишларини автоматлаштириш кўзда тутилган. Ҳисобларга кўра булар 750 га яқин ишчини озод этиши, меҳнат унумдорлигини 42 процентга ошириши керак.

Техника тараққиётини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш вазифаси заводга истиқболли дастгоҳлар етказиб берилиши муддатларида катта кечикишларни келтириб чиқаришини ҳисобга олиб, завод ўз дастгоҳсозлик ишлаб чиқаришини яратиш йўлидан боряпти.

КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми қарорлари асосида завод олдида турган катта вазифалар корхонага ва ишлаб чиқаришга раҳбарликнинг бутун ташкилий структурасини жиддий қайта қуришни, барча поғонадаги кадрларнинг масъулиятини уларнинг ишчанлигини, ташаббускорлиги ва ишбилармонлигини оширилишини тақозо этади. Биз буни яхши тушунамиз ва шу омилларга изчил эришишга интилаверамиз.

Бугунги кунда бизнинг министрлигимизнинг барча тикувчилик корхоналарида иш сифати самарадорлигини оширишни инженерлик таъминлаш планлари, техникавий қайта жиҳозлаш планлари ишлаб чиқилди, — деди «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари **В. М. Щевешова.** — Лекин ҳамма тадбирлар ҳам бажарилаверилмаяпти. Чунончи, ўн биринчи беш йиллик йиллари динамикасида қўл меҳнати даражаси кам қисқаряпти ва бугунги кунда бирлашма бўйича 24,5 процентни ташкил этади. Ваҳоланки, тайёрлов-бичиқчилик ишлаб чиқариши ва тайёр маҳсулот омборини комплекс механизациялаш масаласи кейинги ўн йил мобайнида на министрликда, на Марказий лойиҳа-конструкторлик технология бюросининг Тошкент филиалида ҳал этилмаяпти ва беш йилликдан беш йилликка кўчириляпти. 1982 йили биз шаҳар партия комитети пленумида ностандарт жиҳозлар, кичик механизация ва жиҳозлаш воситалари базасини яратиш масаласини қўйган эдик, лекин у ҳалигача ҳал этилмади.

Айни пайтда бирлашма партия ташкилоти ва раҳбарлиги бирлашма эҳтиёжлари учун ишлайдиган конструкторлик бюросини яратиш борасида қатъият кўрсатишмади.

Меҳнаткашларнинг иқтисодий таълим системаси техника сиёсатини билимдонлик билан амалга оширишга хизмат қилиши керак. Тўғрисини айтганда, мактабларнинг тингловчилари ҳали техникавий ва иқтисодий жиҳатдан етарлича йўналтирилмаяпти, ҳамма мактабларда ҳам машғулотлар муаммоларни қизғин муҳокама этиш формасига кирмаяпти, айрим пропагандистлар ҳали анъанавий қироатхонликдан қутилишмади.

Мураккаблашган техникага хизмат кўрсатувчи кадрларни тайёрлашга ҳам тузатишлар киритмоқ лозим. Партиянинг фан-техника тараққиёти сари йўли — бу қисқа муддатли кампания эмас ва биз ҳунар-техника таълими Давлат Комитетидан ўрта ҳунар-техника билим юртларида тикувчилик корхоналари учун ремонтчи-слесарь кадрларни тайёрлаш масаласини ҳал этишни сўраймиз.

Техника тараққиётининг муваффақияти партия ташкилотининг ташаббускорлигига, жанговарлигига ва принципиаллигига боғлиқ эканини биз тушунамиз. Ижодкорлик муҳитини яратиш, рационализаторлар ва ихтирочиларни қўллаб-қувватлаш, сансалорлик ва формализмга қарши кураш — партия ташкилотимизнинг позицияси ана шундай.

Фан-техника тараққиёти системасида фундаментал тадқиқотлар муҳим роль ўйнайди. Бундай тадқиқотлар асосан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида олиб борилмоқда, — деди академик, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа, иқтисод ва юридик фанлар бўлимининг секретари **И. Искандаров.** — Эришилган натижаларни танқидий баҳолаб шу нарсани таъкидлаш лозимки, унинг қатор муҳим регионал халқ хўжалиги проблемаларини ҳал этишга қўшаётган ҳиссаси катта. Фанлар академияси фан-техника тараққиёти комплекс программасини ишлаб чиқиш бўйича йирик фундаментал тадқиқотларга бошчилик қилмоқда. Бу тадқиқотлар республиканинг узоқ муддатли ривожлантиришнинг бош мақсадлари шаклланадиган 2010-йилгача даврни ўз ичига олади.

Мана, ўн йилдан бери, Тошкент шаҳар партия комитети раҳбарлигида Тошкентни социал-иқтисодий ривожлантириш планини ишлаб чиқиш давом этяпти. Бу иш ўзининг юксак самарадорлигини кўрсатди, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш жараёнига муайян таъсир ўтказди.

Шунга қарамай, Фанлар академияси фаолиятида унинг йирик илмий потенциалидан тўла фойдаланиш имконини бермаётган камчиликлар ва ҳал этилмаган масалалар ҳам бор эканлигини яхши биламиз.

Ҳали республиканинг эҳтиёжи ва унинг социалистик ижтимоий меҳнат тақсимоти системасидаги ихтисослашувидан келиб чиқувчи фаннинг асосий йўналишлари ишлаб чиқилмаган.

Тарқоқ ҳолда ва оз самара билан ишлаётган кўпгина майда илмий бўлинмаларнинг мавжудлиги ана шунинг оқибатидир.

Олиб борилаётган патент-лицензия ишларининг савияси шу куннинг юксак талабларига жавоб бермайди, кўпгина илмий ишларнинг самарадорлиги паст, уларда янгиликлар оз. Сўнгги йилларнинг маълумотларига қараганда, ҳар 26 ходимга битта олинаётган авторлик гувоҳномаси тўғри келади. Бунинг устига принципиал янги техника, технология ва материалларни яратишга таллуқли кашфиётлар жуда кам.

Жорий этиш проблемаларини муваффақиятли ҳал этиш учун йирик халқ хўжалиги комплексларини бошқариш органларини ташкил этиш мақсадга мувофиқдек кўринади. Айнан шундай органларни ташкил этиш зарурлигини КПСС Марказий Комитети Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачев КПСС Марказий Комитетидаги кенгашда таъкидлаб ўтган эди. Фанлар академиясида бошқаришни такомиллаштириш ва фан-техника потенциали самарадорлигини янада ошириш мақсадида республика Фанлар академиясини ривожлантириш бош планини ишлаб чиқишни кўзда тутувчи аниқ тадбирлар ишлаб чиқилган. Бу, энг аввало, барча илмий муассасаларнинг бош илмий йўналишларини ишлаб чиқиш ва шу йўл билан уларни фан-техника тараққиёти регионал проблемаларининг кенг кўламли комплекс фундементал тадқиқотларига сафарбар этишдир. Бу кам самарали бўлинмаларни тугатишни, куч ва воситаларни ҳал қилувчи участкаларга сафарбар этишни тақозо этади.

Ижод қилишдан тўхтаган ёки ўз ижодий имкониятларини сафарбар этмаётган илмий ходимларни истеъдодли олимлар билан алмаштириш йўли билан илмий кадрлар составини сифат жиҳатидан янгилаш бўйича кенг жабҳадаги ишлар турибди.

Аксарият яхлит комплекс программаларни ишлаб чиқишга ўтиш асосида фанни бошқаришнинг ташкилий формаларини такомиллаштириш кўзда тутилади. Яқинда Фанлар академиясининг президиуми томонидан республика яхлит комплекс программаси тасдиқланди. Биринчи марта бу программа геологлар, химиклар, механиклар, бошқа ихтисосликдаги олимларнинг куч-ғайратини ғўзанинг янги навларини, пахта териш машиналарини, дефолиация қилмай ва уни дастлабки ишловдан утказмай пахта териш технологиясини ишлаб чиқиш проблемаларини тадқиқ этиш учун бирлаштиради. Биз бу программага катта ишонч билан қараяпмиз. Чунки унинг реализация қилиниши фақат иқтисодий жиҳатдангина эмас, социал ва экологик жиҳатдан ҳам муҳимдир. Меҳнат унумдорлигини сезиларли даражада ошириш, машинасозлик, робототехника, кукунли металлургия ва фан-техника тараққиётининг бошқа муҳим йўналишлари проблемаларини ҳал этиш имконини берувчи энергия, сув ва меҳнатни тежаш технологияси соҳаларида ҳам йирик программаларни ишлаб чиқиш кўзда тутилади.

Жамоатчи олимлар олдида фан-техника тараққиётининг социал-иқтисодий оқибатларини ўрганиш унинг ижтимоий ривожланиш жараёнига таъсирини умумлаштириш бўйича масъулиятли вазифалар турибди.

Ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг етакчи инженери **Ю. Р. Умеров** ўз нутқида бюро бўлимлари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сўнгги пленумлари қарорларини бажара бориб, бир қатор машиналар, материаллар ва ускуналар ишлаб чиқишди, тасдиқланди ва ишлаб чиқаришга тавсия этилди, деб таъкидлади. Ишлаб чиқаришга ўн бир хил машина ва ускуналар топширилди. Ўта шўр ерларни капитал ва жорий ювиш учун машиналарнинг бутун комплекси устидаги ишлар тугалланди, комбинациялашган ишчи органи бўлган планировкачи устида изланишлар олиб бориляпти, лазер нури билан бошқариладиган планировкачи, катта диаметрдаги қуйи босимли темир-бетон қувурларни ишлаб чиқариш учун вибропрокат ускуналар, лазер билан бошқариладиган мамлакатимиздаги биринчи дренаж ётқизувчи мослама яратилди.

Давлат махсус конструкторлик бюроси конструкторлари томонидан ихтироларга 535 буюртма берилди, СССРнинг 270 гувоҳномаси ва Болгария Халқ Республикасининг 4 та авторлик гувоҳномаси олинди.

Ихтиролардан фойдаланиш ҳақида гапирадиган бўлсак, бу соҳада конструкторлар ҳеч нарса билан мақтанолмайдилар. Бюро изланишларида атиги 30 ихтиро фойдаланилган, бу жами 11 процентни ташкил этади. Конструкторлик бўлимларининг раҳбарлари, етакчи мутахассислар ихтиролардан фойдаланиш меҳнат унумдорлигини сезиларли даражада ошириш, кам металл сарф бўладиган янги маҳсулотларни тайёрлаш, катта иқтисодий фойда олиш имконини беришини билишлари керак. Фақат валик ясовчининг асоси бўлган «Бульдозер» ихтиросигина 1983 йилда 5,5 миллион сўмдан зиёд иқтисодий самара берди. Халқ хўжалигида темир-бетон қувурлар ишлаб чиқарувчи комплектлардан фойдаланиш 180 минг тоннадан зиёд металлни тежаш имконини берди.

Ихтиролардан оз фойдаланилаётганлиги ҳақидаги масала ўтказилаётган бошланғич партия ташкилоти жанговарлиги кўриги давомида, суҳбат вақтида коммунистлар томонидан ўртага қўйилди. Коммунистлар бўлим раҳбарлари ва етакчи мутахасисларнинг ана шу соҳадаги камчиликларини кўрсатиб ўтишди.

Ўн иккинчи беш йилликда ерларни мелиорациялаш бўйича катта ҳажмдаги ишлар бажарилади. Бу соҳада ҳал этилмаган масалалар кўп. Суғориш системаларининг фойдали иш коэффициенти ошмаяпти, кўп сув исроф бўляпти. Суғориладиган ерларнинг атиги 10 проценти прогрессив суғориш техникаси билан қамраб олинган. Бюронинг ҳар бир коммунисти, ҳар бир ходими диққат-эътиборини биз айнан ана шу масалаларга қаратдик. Жанговарлик кўриги бўйича ишлаб чиқилган тадбирларда ва ўн иккинчи беш йиллик учун биз ишлаб чиққан конструкторлик ишларининг асосий йўналишларида худди шу масалалар муҳим ўрин эгаллайди.

Заводимизда эртанги кун талабларига жавоб берадиган ускуналарнинг янги прогрессив турларини яратиш учун барча шарт-шароит мавжуд, аммо юксак якуний натижалар учун курашни рағбатлантириши мумкин бўлган аниқ планлаштириш системаси етишмайди, — деди ўз нутқида «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Ильич номидаги тажриба-механика заводининг моделчиси **С. Л. Меркушин,** — Серияли ишлаб чиқаришга хос шароитга қўйилган заводимизга принципиал янги конструкторлик ечимларини ўзлаштириш фойдали эмас, чунки бу қўшимча вақт сарфига, объектларни буюртмачига топшириш белгиланган муддатларини ўзгартиришга олиб келади ва оқибат натижада умумий иш кўрсаткичларида акс этади, иқтисодий рағбатлантириш фондига ўтказиладиган маблағлар камаяди, қўшимча яна бир қатор имтиёзлар чиппакка чиқади.

Шу муносабат билан планлаштирувчи органлар эҳтимол мавжуд тартибни ўзгартиришлари керакдир. Чунки мавжуд аҳволда фан техника тараққиётининг ташкилотчиси ва ташаббускори бўлиб чиқиши лозим бўлган илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг афзалликлари тўла реализация қилинмайди.

Ҳар бир иш инсон томонидан қўйилади ҳамда онг ва инсон қўллари билан амалга оширилади. Шунинг учун бугун биз омма ўртасида олиб бориладиган сиёсий ва ташкилий ишларни яхшилашга алоҳида эътибор беришимиз лозим. Бунда энг муҳими кишилар онги ва кайфиятида бурилиш ясаш, уларнинг диққат-эътиборини энг муҳим соҳа — фан-техника тараққиётига сафарбар этишдан иборатдир. Ваҳоланки, фан-техника тараққиётини илгари суриш учун маълум миқдорда билимга, етарли меҳнат кўникмасига эга бўлиш лозим. Принципиал янги конструктив асосдаги ускунани яратишдан олдин ўзимиз қайта ўқишимиз, фан-техниканинг сўнгги ютуқлари асосида замонавий билимларни эгаллашимиз лозимлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этяпти. Шаҳар корхоналарида турли йўналишларда ўз ишини яхши биладиган қатор мутахассислар меҳнат қилишяпти, аммо, афсуски, улар жуда оз.

Ўз-ўзидан шундай хулоса келиб чиқади — ана шу мутахассисларни жалб этиб ёки улар меҳнат қилаётган корхоналар базасида ишчи кадрлар ўқувини ташкил этиш лозим. Улар эса ўз навбатида заводларига қайтиб ёш сменани тайёрлайдилар.

Эҳтимол, дастлабки босқичда бунга идоравий тўсиқлар ғов бўлиши мумкин, аммо давр олдинда қўйган вазифаларни ҳал этиш учун ана шу тўсиқларни олиб ташлаш керак. Ўйлайманки, шаҳар партия комитети бу ишда четда турмайди.

Халқ хўжалигини қатъиян фан-техника тараққиётини жадаллаштириш изларига тушириш интизом, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш бўйича худди шундай қатъий чораларсиз тасаввур этиб бўлмайди.

1-уйсозлик комбинатининг бошлиғи **Э. Р. Рустамов** ўз нутқида қурилиш фанининг ишлаб чиқариш билан алоқаси, прогрессив технология ечимларининг жорий этилиши ҳақида гапирди.

Конструкцияларни тежамли мустаҳкамлашнинг жорий этилиши фан билан («Ташгипрогор» билан) самарали ҳамкорликнинг намунаси бўлиб хизмат қила олади. Натижада ҳар йили минг тоннага яқин металл иқтисод қилинмоқда.

«ТашЗНИИЭП» институти билан ҳамкорликда бизнинг мавжуд беш қаватли уйимиз лойиҳасини саккиз қаватли қилиб қайта ишлаш, сўнгра планлаштирилиши яхшиланган тўққиз қаватли уй лойиҳасини яратиш амалга оширилди. Саккиз қаватли уйни лойиҳалаштиришдан унинг фойдаланишга топширилгунига қадар атиги бир ярим йил вақт ўтди, иккита 9 қаватли уйни қуриш ва фойдаланишга топшириш учун бир йилдан камроқ вақт керак бўлди.

Эътиборингиз учун ҳамда таққослаш мақсадида қуйидаги мисолни келтираман: классик схемада, бунинг учун амалдаги нормативларга мувофиқ 13 миллион сўм капитал маблағ ва иттифоқ Госплани, республика ҳукумати даражасида қарор қабул қилинганидан сўнг 5—7 йил керак бўлар эди.

Биз бошланган ишни давом эттираяпмиз, ҳозир яна олтита тўққиз қаватли уй қурилмоқда, шу йил жами 30 минг квадрат метр кўп қаватли уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилади. Ҳозирча буларнинг ҳаммаси бизнинг ва олимларнинг ғайрати, ташаббуси, ўз кучларимиз, резервларимиз ва ресурсларимиз самарасидир.

Аммо ҳамма нарсанинг ҳам чегараси бор!

Бизга реконструкция учун заводларимизни қаватлилиги оширилган уйлар ишлаб чиқаришга ўтказишнинг амалдаги классик формаси кўзда тутувчи ўн уч миллион сўм керак эмас. Ишлаб чиқаришимизни баланд қаватли уйлар қурилишига ўтказишнинг комбинатимиз инженерлари таклиф этган йўли 4—5 йилга қисқароқ ва 5—7 миллион сўмга арзонроқдир. Михаил Сергеевич Горбачев КПСС Марказий Комитетидаги кенгашда сўзлаган нутқида айнан шу ҳақида гапирган эди.

— Заводимиз ишлаб турган корхоналар сафидан 1952-йилда ўрин олди, — деди чинни заводининг директори **А. Иброҳимов.** — Бу чинни буюмлар ишлаб чиқарувчи Ўрта Осиёдаги биринчи корхона эди. Унинг лойиҳа қуввати бир йилда 1,5 миллионта буюм ишлаб чиқаришга мўлжалланганди. Ишлаб чиқаришда қўл меҳнати кўп сарф бўларди.

1964 ва 1971-йилларда босқичма-босқич реконструкция ишлари ўтказилганидан сўнг реализация ҳажми 3,1 баравар, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 4,6 баравар, меҳнат унумдорлиги эса 5,4 баравар ошди. Завод бир йилда 31 миллион дона буюм ишлаб чиқарадиган бўлди.

Мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган энг янги ускуналар билан жиҳозланган ягона технология потоги ташкил этилди, юксак унумли дастгоҳлар, поток линиялари ишга туширилди.

Илгари қўлда бажарилган кўпгина жараёнлар механизациялаштирилди.

Сўнгги йилларда корхонани техника билан қайта жиҳозлаш бўйича талайгина ишлар бажарилди, эскирган ускуналар янгиланиб, айримлари модернизация қилинди, прогрессив технология жорий этилиб, ёрдамчи ишлаб чиқаришнинг техник савияси кескин оширилди.

Ишлаб чиқариш операциялари ва жараёнларининг аксарият қисми механизациялаштирилганига қарамай бизда қўл меҳнати кўп сарф бўлмоқда, бу печь цехида, буюмларга жило беришда тахминан 45 процентдан ташкил этади. Қолиплаш цехида — чойнакларни ясашда ҳам қўл меҳнати кўп сарф бўлади. Ваҳоланки, мамлакатимиздаги бошқа турдош заводларда бу операциялар механизациялаштирилган.

Заводда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун илмий тадқиқотлар лабораторияси ташкил этилган. Бу лаборатория шу тармоқнинг Ленинграддаги Бутуниттифоқ чинни илмий-тадқиқот институти раҳбарлиги остида, Тошкентдаги бир қатор институтлар билан ҳамкорликда ишлаяпти.

• «Ўзбекфильм» туҳфаси

ХАЙР, ЯМ-ЯШИЛ ЁЗ!»

Фотоахборот

Яқинда Комил Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудиясида «Хайр, ям-яшил ёз!» деган янги бадиий фильм яратилди. Картина режиссёри, СССР Давлат мукофоти лауреати, «Даҳонинг ёшлиги» фильми ижодкори Элёр Эшмуҳамедов ўз асари ҳақида шундай дейди:

— Мазкур фильм баъзи жиҳатлари билан машҳур «Тоҳир ва Зуҳра» фильмига ўхшаб кетади. Тасаввур қилинг: қуёш чарақлаб турган ёз кунларининг бирида икки гўдак—ўғил ва қизалоқ дунёга келади. Уларни ёнма-ён ётқизишади. Бирига Темур, иккинчисига Улфат деб исм қўйишади. Йиғлашга тушган чақалоқлар бир-бирини кўргач, бирданига жим бўлиб қолишади... Картина ана шундай нафис, ривоятларни эслатадиган лавҳалар билан бошланади. Фақат шуни айтиш кераки, воқеа шу кунларда бўлиб ўтади.

Образларни тошкентлик ўқувчи Фурқат Файзиев (Темурнинг ўсмирлиги), бокулик Фарҳод Манафов (Темурнинг улғайган даври) ҳамда Фотима Фарҳодий (Улфатнинг ўсмирлиги), москвалик Лариса Белогуровалар (Улфатнинг улғайган даври) зўр маҳорат билан талқин этишган. Бундан ташқари фильмда Борислав Брондуков, Ато Муҳаммаджонов, Лика Кавтарадзе, Советбек Жумадилов сингари иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан таклиф этилган таниқли санъаткорлар қатнашгандир. Шунингдек, киноасарда Мурод Ражабов, Шуҳрат Эргашев, Мукамбар Раҳимова каби ёш ўзбек актёрлари ҳам ўз маҳоратини намойиш этишган.

Картина сценарийси Жасур Исҳоқов, Элёр Эшмуҳамедовлар қаламига мансуб.

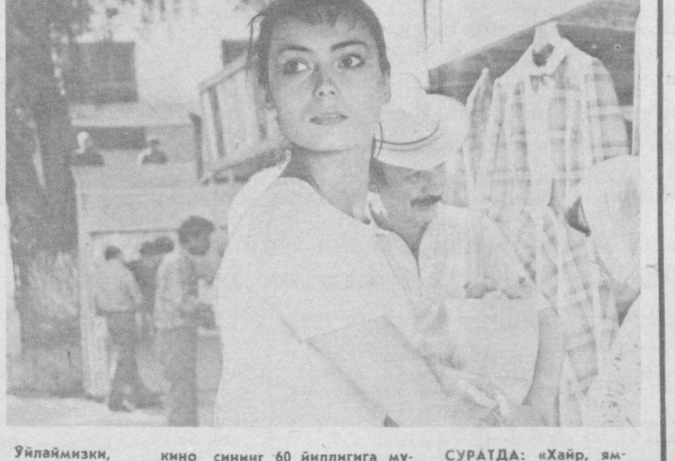

Ўйлаймизки, кино ижодкорларимизнинг бу янги асари ўзбек киносининг 60 йиллигига муносиб туҳфа бўлади.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

СУРАТДА: «Хайр, ям-яшил ёз!» фильмидан кадр.

Шаҳримиздаги Николай Островский номли пионер ва мактаб ўқувчилари саройи айни каникул кунларида ҳар қачонгидан гавжум. Бу ердаги 55 номдаги 178 тўгаракда шаҳарликларнинг 2800 дан ортиқ фарзандлари турли-туман ҳунарларни ўрганмоқдалар. Айниқса Шарифа Қурбонова раҳбарлик қилаётган каштачилик тўгараги ўз атрофига кўплаб ёшларни тўплаган. Тажрибали педагог ёрдамида мактаб ўқувчилари турли хил миллий буюмларни тайёрлашмоқда.

СУРАТДА: каштачилик тўгараги аъзолари.

Ҳ. Шодиев фотоси.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ АДАБИЁТ ВА САНЪАТ НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ ЯНГИ КИТОБЛАРНИ ЧОП ЭТДИ:

«Гўзаллик излаб». Озод Шарафиддинов.

Ушбу китобга ҳозирги адабий жараён ҳақидаги қизиқарли публицистик тил билан битилган адабий-танқидий мақолалар киритилди. Мақолаларда бадиий асарларнинг ижтимоий ҳаётдаги ўрни ҳақида гап кетади, адибларимиз ижодидаги ютуқ ва камчиликлар жонкуярлик билан таҳлил этилади.

•

«Ўн учинчи агент». Андраш Беркеши.

Атоқли венгер ёзувчиси А. Беркеши совет китобхонларига ўзининг «Хавфли гирдоб», «Муҳрли билакузук» ва бошқа кўплаб романлари билан яхши таниш.

Адибнинг ўзбек китобхонларига ҳавола этилаётган «Ўн учинчи агент» романида бир қотилликнинг фош этилиши жараёнида давлат, халқ манфаатларига чанг солаётган катта жосуслар гуруҳининг қўлга олиниши тасвирланади.

Романни рус тилидан Тўлқин Алимов таржима қилган.

•

«Ватан туйғуси». Учқун.

Уйғур шоири Учқуннинг ушбу тўпламида Ватанга муҳаббат, она меҳри, инсон тақдири, уруш ва тинчлик мавзуларидаги шеърлар жамланган. Ўзига хос жўшқин овози, чуқур фалсафий фикри, тоза ва самимий туйғулари билан шоир ўзбек ўқувчиларининг ҳам ҳурматини қозонган.

•

«Ойдинда юрган одамлар». Тоғай Мурод.

Ёш ёзувчи ўз қиссаларида Сурхон воҳасининг оққўнгил, танти ва мард чавандозлари ҳаётини, миришкор боғбонларию чевар пиллакорлари меҳнатини, уларнинг муҳаббат деб аталмиш кўнгил қўшиқларини ўзига хос завқу шавқ, нафис бадиий тилда тараннум этади.

Саломат АЗИМОВА.

ИЛМ-ФАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ГАЗ ТЕЗ ОҚАДИ

Харьковлик мутахассислар москвалик олимлар билан ҳамдўстликда газ қувурларининг газ ўтказиш қобилиятини ошириш пухта ҳусулини топдилар. Қувурларнинг ички деворига ўлтириб, газ юборишни қийинлаштирадиган қаттиқ кристалл ётқизиқларни тез эритиши мумкин экан. Бунинг учун олимлар шу газ оқимининг ўзидан ажратиб олабилган моддалар билан ишлов бериш керак бўлади. Харьков яқинидаги Шебелинка газ конида мамлакатда биринчи шундай установка синовдан яхши ўтди.

— Биз жорий этган технология кўп энергия сарфини талаб қилмайди, — деди «Укрниигаз» институтининг директори В. Будимка. — У ҳозиргина қазиб чиқарилган табиий газдан дарров ёғоч спирти — метанол олишга имкон беради. Биз шу суюқликни қувурга оз-оздан пуркаб турамиз ва у ҳосил бўлган «тиқинларни» осонгина эритиб юборади. СССР Фанлар академияси химиявий физика институтининг тадқиқотчилари аппаратга қатъий муайян режимига мувофиқ оксидловчи модда бериб, шу реакцияни тезлата билдилар.

Якутиядаги газ конида шундай типдаги катта саноат установкасини қуришга тайёргарлик бошлаб юборилди. Ҳозирга қадар шимолдаги конларга метанол минглаб километр наридан баржалар, вертолётлар, автомашиналарда кўплаб келтириб туришарди. Уни ташиш харажати ўзининг нархидан бир неча баравар қимматга тушиб кетарди. Эндиликда бу маҳсулотни шу жойнинг ўзида ҳосил қилиш мумкин бўлади.

ТОШКЕНТНИНГ СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

ФЕСТИВАЛГА БАҒИШЛАБ

Шанба ва якшанба кунлари Ҳамза районидаги «Бахт» кўлида студент ва ёшларнинг XII Жаҳон фестивалига бағишлаб «Бўш келманг, йигитлар» деб номланган спорт байрами ўтказилди. Ташкил этилган мусобақаларда райондаги саноат корхоналарининг командалари, шунингдек, дам олувчилардан ташкил этилган командалар иштирок этди.

100 метр масофага сузиш, қайиқ ҳайдаш, тош кўтариш, сув велосипеди пойгаси беллашувларида қатнашчилар маҳоратларини синовдан ўтказдилар.

Сув спорти турлари бўйича Бутуниттифоқ ҳафталиги программаси доирасида ўтказилган спорт байрами денгиз ва денгизчиларга бағишланган қўшиқлар, транспорти терминларига бағишланган викторина билан якунланди. Қатнашчилар жисмоний жиҳатдан куч-қувват тўплаш билан бирга, ўз билимларини ҳам синовдан ўтказдилар.

Беллашувларда иштирок этган 10 корхона командаси орасида В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, 1-уйсозлик комбинати, «Ташэлектромаш» заводининг вакиллари яхши қатнашиб, «Бахт» маданият ва истироҳат боғи маъмурияти томонидан таъсис этилган совринларни қўлга киритишди.

ЛАГЕРЛАРАРО СПАРТАКИАДА

Куйбишев районидаги Улуғбек посёлкаси яқинида жойлашган В. И. Ленин номидаги пионерлар лагерининг спорт майдонлари, югуриш йўлкаларида лагерлараро спартакиада баҳслари ташкил этилди. Ғолиблик учун райондаги «Ласточка», Мичурин номидаги, В. И. Ленин номидаги, шунингдек, «Гулхан» лагерларининг тарбияланувчилари иштирок этишди.

Спартакиада программасидан енгил атлетика, баскетбол, волейбол, футбол, стол теннисн, сузиш, шахмат ва шашка, спортнинг бошқа турлари жой олган эди.

Пионер ва ўқувчилар беллашувларда актив иштирок этиб, саломатликларини мустаҳкамлашди. Спортнинг алоҳида бир турига бўлган иштиёқларини ёркин намойиш этдилар.

КОРХОНА БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг спорт комплекси зал ва стадионларида баҳслар ташкил этди. Волейбол ва баскетбол майдонида корхона ётоқхоналари командалари беллашдилар. Футбол стадионида эса цех ва бўлимларнинг командалари корхона биринчилигининг навбатдаги тур учрашувларини ўтказдилар.

Хуллас, шанба ва якшанба кунлари ўтказилган тадбирлар ишчи ва хизматчиларга, пионер ва ўқувчиларга вақтни мазмунли ўтказиш ва саломатликларини мустаҳкамлашга катта ёрдам берди.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТ МЕҲМОНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ САНЪАТ МУЗЕЙИНИНГ ФИЛИАЛИ — «ЎЗБЕКИСТОН ГИЛАМЛАРИ ВА СЎЗАНАЛАРИ» МУЗЕЙИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Музей ҳар куни соат 10.00 дан 18.00 гача; душанба куни соат 19.30 дан 17.00 гача очиқ.

Дам олиш куни — сешанба.

МУЗЕЙНИНГ ЯНГИ ЭКСПОЗИЦИЯСИДА ГИЛАМЛАР (сўзаналар) ВА КАШТАЛАР БОР. XIX АСР ОХИРИ ВА XX АСР БОШЛАРИ ХАЛҚ МАНЗАРАЛИ САНЪАТИ УСТАЛАРИНИНГ АСАРЛАРИ, ШУНИНГДЕК ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ САНЪАТ МУЗЕЙИ КОЛЛЕКЦИЯСИДАГИ ЗАМОНАВИЙ ГИЛАМ БУЮМЛАРИ ВА КАШТАЛАР НАМОЙИШ ЭТИЛМОҚДА.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Музей адреси: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 16-уй (Я. Свердлов номидаги концерт зали яқинида). Буюртмалар учун телефон 33-02-56.

ДЕНГИЗ ТЎЛҚИНЛАРИДЕК МАВЖЛАНАДИ

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА ҲАВОЛА ҚИЛАЕТГАН ДЕРАЗА ДАРПАРДАЛАРИ ДЕНГИЗ ТЎЛҚИНЛАРИДЕК МАВЖЛАНИБ, КВАРТИРА ХОНАЛАРИГА ЎЗИГА ХОС ФУСУНКОРЛИК БАХШ ЭТАДИ.

БУ ДАРПАРДАЛАР МАЙИН ЗАНГОРИ, ҚИРМИЗИ, ОҚПАР, НОВВОТРАНГ ТУСДА БЎЛИБ, УЛАР ЎЗИНИНГ ЖИЛОСИ БИЛАН МЕБЕЛЛАРИНГИЗ ҒИЛОФИ ВА ДЕВОРЛАРГА ЕПИШТИРИЛГАН ГУЛ ҚОҒОЗЛАР БИЛАН ҲАМОҲАНГ БЎЛАДИ.

ГРУЗИЯ КОРХОНАЛАРИДА ТАЙЕРЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ДАРПАРДАЛАР **гулли ва оқпар тусли бўлиб, эни 3 метр, баҳоси 12 сўм 10 тийин.**

ШИМОЛИЙ ОСЕТИЯ КОРХОНАЛАРИДА ТАЙЕРЛАНГАН ДАРПАРДАЛАР эса мовий, қирмизи, оқпар тусли бўлиб, синтетик толадан тўқилган. Бундай дарпардаларнинг бир метри баҳоси 7 сўм 30 тийин.

ЛЬВОВ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ТЎР ТЎҚИМАЛИ ДАРПАРДАнинг эни 156 сантиметр. Баҳоси 6 сўм 80 тийин.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ (телефон 55-39-66).

КИНО

22, 23 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ШАФҚАТСИЗ РОМАНС» — **Санъат саройи** (катта зал — 11, 14, 17, 20.00, телефон 44-21-44).

«Ю. В. АНДРОПОВ ҲАЁТИ САҲИФАЛАРИ» — **Санъат саройи** (кичик зал — 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

«БИР ТЎҚНАШУВНИНГ ИККИ НАҚЛИ» — **Искра** (жуфт соатларда; телефон 39-14-59).

«КЎРИНМАС ОДАМ» — **Ватан** (тоқ соатларда), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Хива** (21.50). **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ҲАЁТ ШУНДАЙИН ҚИСҚА-КИ...» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 21.00; телефон 78-47-25).

«ВИЙ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06).

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ», «ВОДИЛЛИК КЕЛИН», (ўзбек тилида) — **Дружба** (11, 14, 17, 20.00; телефон 66-15-75).

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» (ўзбек тилида) — **Қ. Ерматов номли** (тоқ соатларда; телефон 24-22-66).

«ОДАМИЙЛИК ФАКТОРИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«УНИНГ МУҲАББАТИ ҚАҲРАМОНИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ВА

МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИДА
22 ИЮЛДАН БОШЛАБ

«ИЧКИЛИККА ҚАРШИ ҲУЖУМ!» МАВЗУИДА ФИЛЬМЛАР ТЕМАТИК КЎРИГИНИ ЎТКАЗАДИ

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — АЛКОГОЛЬ ДАВОЛАЙДИМИ?
25-28 июлда — СЎНГГИ ВАЪДА.

«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — АЛКОГОЛЬ ВА МЕҲНАТ.
25-28 июлда — ЗИМ-ЗИЁ ЧЕГАРА.

«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — ИЧКИЛИКБОЗЛИК — УЯТ.
25-28 июлда — АЙБДОРЛАР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛСИН.

«ИСКРА» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — АЕЛЛАР, МАЙ ВА ТАМАКИ.
25-28 июлда — ЖИНОЯТ.

ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА

22-24 июлда — ИККОВЛОНГА 30 КУН.
25-28 июлда — ГЎЗАЛЛАР ГЎЗАЛИ.

«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — БАХУС ВА ВЕНЕРА.
25-28 июлда — ЎЗГА САЙЕРАЛИКЛАР, СОҒ БЎЛИНГ.

«МОСКВА» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — КИМНИНГ НИМА ИШИ БОР?
25-28 июлда — ҲАҚИҚИЙ ДЎСТЛАР.

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — СЕВГИДАН НАФРАТГАЧА БИР ҚАДАМ.
25-28 июлда — ЎЗИНГНИ ҚЎЛГА ОЛА БИЛ.

«ФЕСТИВАЛЬ» КИНОТЕАТРИДА

22-24 июлда — ЖИНОЯТ.
25-26 июлда — ШИРАКАЙФ.

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА

22-24 июлда — ҚАЙТИШ.
25-28 июлда — ҲАМ ДАВОЛАШ, ҲАМ ТАРБИЯЛАШ КЕРАК.

СОБИР РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА

22-24 июлда — АЧЧИҚ ТАҚДИРЛИ ЕСИРЛАР.

И. ГАНДИ НОМЛИ МАДАНИЯТ УЙИДА

22-24 июлда — АЛКОГОЛЬ ВА МЕҲНАТ.
25-28 июлда — КИМНИНГ НИМА ИШИ БОР?

ПОЙАФЗАЛЧИЛАР МАДАНИЯТ УЙИДА

22-24 июлда — ЖАҲАННАМ ЁҚАСИДА.
25-28 июлда — ЎЗИДАН ВОЗ КЕЧГАНЛАР.

«ЗВЕЗДА ВОСТОКА» КЛУБИДА

25 июлда — ҚАЙТИШ.

«ЎҚУВЧИ»

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН МОЛЛАР СОТИШ БЎЙИЧА МАГАЗИНЛАР ВА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН СЕКЦИЯЛАР ШУНДАЙ ДЕБ АТАЛАДИ.

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ЎҚИШДА ЯХШИ БАҲО ОЛИШЛАРИ ОТА-ОНАЛАРГА ҲАМ БОҒЛИҚДИР!

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ СЕНТЯБРНИНГ БИРИНЧИ КУНИДАНОҚ МАШҒУЛОТЛАРГА ФАОЛ КИРИШМОҒИ УЧУН ҚУЙИДАГИ БУЮМЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ УНУТМАНГ.

Дафтарлар, кундалик дафтарлар, блокнотлар, муқовалар, қаламлар, ручкалар, фломастерлар, бўёқлар, ранецлар, портфеллар, пеналлар, бўёқлар ва тушлар, спорт ашёлари ва пойафзаллар, мактаб формаси.

ШАҲАР МАКТАБ БОЗОРИДА
(Марказий бозор)
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» МАГАЗИНИНИНГ
МАКТАБ БОЗОРЛАРИДА
(1 Май кўчаси)

Йирик савдо комплекслари — ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ, ЦУМ, ГУМ, «ШУҲРАТ», «ЧИЛОНЗОР», МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИННИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН «ЎҚУВЧИ» СЕКЦИЯЛАРИДА

1-10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН АТАЛГАН

МОЛЛАР СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН

МАКТАБ БОЗОРЛАРИ 25 ИЮЛДАН БОШЛАБ ИШЛАЙДИ.

Шаҳарнинг барча районларида «Ўқувчи» магазинлари мактаб ўқувчиларига аталган молларни харидорлар диққатига ҳавола қилади.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»

54 — Луначарский шоссеси (Марказ);
28 — Госпиталь бозори;

«ТАШОБУВЬТОРГ»

2 — Кафанов кўчаси, 106-уй;
3 — Лисунов кўчаси, 1-«а»-уй;
6 — Истиқбол кўчаси, 2-уй;
7 — Новомосковское кўчаси, 17-уй;
10 — Луначарский шоссеси (Марказ);
12 — Олой бозори;
16 — Октябрь бозори;
17 — Марказ-4 квартали, 11-уй;
22 — Навоий кўчаси, савдо растаси;
26 — Халқлар дўстлиги проспекти.

«ТАШКУЛЬТТОРГ»

4 — Навоий кўчаси, савдо растаси;
5 — Госпиталь бозори;
6 — Октябрь бозори;
9 — Олой бозори;
10 — Муқимий кўчаси, 1-уй;
12 — Луначарский шоссеси (Марказ);
13 — 4-уй-жой шаҳарчаси;
14 — Беруний проспекти, Марказ 27 квартали;
16 — Сергели ярмаркаси.

«ТАШГАЛАНТЕРЕЙТОРГ»НИНГ МАГАЗИНЛАРИДА ИХТИСОСЛАШГАН «ЎҚУВЧИ» СЕКЦИЯЛАРИ ЖИҲОЗЛАНГАН:

49 — Фарҳод ярмаркаси;
2 — Навоий кўчаси, савдо растаси;
20 — Олой бозори;
68 — 4-уй-жой шаҳарчаси;
13 — 2/4-Қорақамиш массиви.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
2 АВГУСТДА
мавсум очилади

ПРОГРАММАДА:

«АФРИКА ШЕРЛАРИ» АТТРАКЦИОНИ

Ўргатувчи — **В. ЯРАСЛАВЦЕВ.**

Таниқли масхарабоз-рассом-моменталист, **РСФСРда хизмат кўрсатган артист Александр АЛЕШИЧЕВ** иштирок этади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Касса ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

44-35-91, 44-35-84 ТЕЛЕФОН НОМЕРЛАРИ БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН.

Октябрь революцияси орденли Ўрта Осиё темир йўлининг мактаблар бўлими ҳамда А. Авлоний номидаги 40-темир йўл-мактаб ўқитувчилар коллективи мактаб илмий бўлим мудири У. Р. Акбаровга онаси

Зуҳра АКБАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонаси коллективи илмий методика бўлимининг катта методисти

Дилшод Эркинович ТУРДИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТВ

душанба

22 ИЮЛЬ

● МТ I

18.00 Ўзбекистон ССР Давлат хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамблининг концерти.
18.35 Польша қайта ташкил топган кунга. «Халқ Польшасининг денгиз пойтахти». Киноочерк.
19.05 «Қизил кавушчалар». Мультфильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ишлар ва одамлар». КПСС XXVII съезди олдидан. Запорожье абразив комбинати коллективининг фан-техника тараққиётини ривожлантиришга оид ишлари ҳақида.
20.00 Санъат усталарининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Илиқ нур». Телефильм премьераси.
22.55 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Энергиянинг иккинчи умри». Илмий-оммабоп фильм.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Крем-брюле». Мультфильм.
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Лаура учун миллион». Бадиий фильм (ПХР).
23.10 «Деразанг ортида». Телефильм премьераси.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёш сеҳргарлар». Ангрен шаҳар болалар халқ циркининг чиқиши.
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёдимизда ва қалбимизда ҳамиша» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.00 «Мен — коммунистман». Адабий композиция.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Опера театри солистлари».
21.30 Москва. «Время».
22.05 Польша қайта ташкил топган кунга. «Зося». Бадиий фильм.
23.15 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Дўстлик кўприклари». Телефильм.
19.15 «Абитуриент-85». Химия.
19.45 «Хохловка». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Оққушлар керак». Телефильм.
20.35 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли видеофильм. 5-қисм.
21.30 МТ II

сешанба

23 ИЮЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар: «Фантазия», «Учар кема».
10.10 Телефильмлар: «Қадрдон дарёим», «Келажак йўлидан» (Тошкент).
10.45 «Дудук янграйди». Фильм-концерт.
11.15 Болалар учун фильм. «Акаука Комаровлар».
12.10 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Социалистик мамлакатлар ҳужжатли фильмлари.
15.50 «Мактаб». Болалар учун телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.00 «Истеъдод». Радиомонтажчиларнинг Бутуниттифоқ конкурси ҳақида.
17.30 «Миср билан учрашувлар». Телеочерк.
18.00 «Стадион ҳамма учун».
18.30 «Ҳозирги замон ва ишчилар ҳаракати».
19.00 «Расмларда қуёш акси бор».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан ва турмуш».
20.00 «Биз Москвада дўстлашдик». Ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.05 Эстрада кўрсатуви.
23.05 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Орёл шаҳар баянчилар триоси чалади.
9.35 «Лаура учун миллион». Бадиий фильм.
10.40 «Будильник».
11.10 «Қизил Октябрь»даги учрашувлар». Телефильм.
11.40 «Шахмат мактаби».
12.10 М. Глинка номли XI Бутуниттифоқ вокалистлар конкурси лауреатларининг чиқиши.
12.30 Болалар учун фильм. «Яширин шаҳар».
13.40 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
14.10 «Хорошки» фольклор хореографик ансамблининг концерти.
15.00 «Совет Армияси. Қизил Байроқли Каспий...» Ҳужжатли фильм.
15.20 «Кимнинг кўчасида байрам». Горький областидаги маданий-спорт комплекслари ҳақида.
16.05 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Музикали киоск».
19.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.00 Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Миша амаки». Мультфильм.
20.50 «Театр, кино, телевидениеда музика» кўрсатуви саҳифаларида».
21.30 «Время».
22.05 «Чукотка бошлиғи». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

7.25 Кўрсатувлар программаси.
7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Матсалу қўриқхонаси». Телефильм.
8.15 «Музикали дақиқалар».
8.30 «Ахборот».
8.50 «Икки кучукчанинг саргузашти». Кўп серияли мультфильм. 3- ва 4-сериялар.
9.05 «Бешинчи «Б»да ўқийдиган шумтака». Бадиий фильм.
10.35 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Фламандлик бола». Мультфильм.
18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Болалар уйининг эгалари» (рус., такрорий).
19.15 «Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Қоратоғ». Ҳужжатли фильм.
19.55 Телевизион театр. А. Мухтор. «9-палата».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёз тароватн». Музикали программа.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Терим агрегатлари мавсумга шай бўлсин!»
22.25 XIV Москва Халқаро кинофестивалининг ҳужжатли экрани.
23.35 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Абитуриент-85». Иншо қандай ёзилади.
18.55 Болалар учун фильм. «Қайғу ва ташвишларни енгиб...»
19.05 Москвада бўладиган ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали олдидан. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Фестиваль позивнойлари».
19.35 «Гўзалликка таъзим». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли видеофильм. 6-қисм.
21.20 «Тобольск кремлининг хазинаси». Телефильм.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р — 09321. **Индекс 64690.** А-2176. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.**